Dziś: Pełna Tabela Wygranych

„KURJER ZACHODNI" w sprzedaży ulicznej kosztuje tylko — — 10 groszy

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI. Piątek 18 stycznia 1935 r. Nr. 18

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową ZŁ. 2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

DEMILITARYZACJA SAARY

wywołuje rozdźwięk w Genewie.

GENEWA, 17.1. (PAT). W sprawie tekstu uchwały Rady Ligi Narodów dotyczącego wcielenia Saary do Niemiec, co do którego wyłoniły się wczoraj nieprzewidziewane trudności toczyły się dziś dalsze rokowania między Genewą a Berlinem.

Rząd niemiecki zakomunikował komitetowi trzech **pewne zastrzeżenia** w stosunku do zaproponowanej wczoraj wieczorem formuły. Formuła ta przewiduje, że jeżeliby różne sprawy sporne, mające być przedmiotem rokowań francusko-niemieckich pod auspicjami komitetu trzech nie zostały załatwione na 8 dni przed przewidzianym terminem przekazania władzy nad Saarą, tj. 1 marca rb., Rada Ligi Narodów zostałaby zwołana dl ich rozstrzygnięcia, przyczem Francja i Niemcy miały się zgóry zobowiązać do przyjęcia decyzji Rady. Tego zobowiązania **Niemcy nie chcą przyjąć**. W całej tej sprawie główną rolę odgrywają **kwestje związane z demilitaryzacją Saary**. Niemcy nie przeczą, że Saara leżąca na lewym brzegu Renu podpada pod przepisy demilitaryzacyjne traktatu wersalskiego, ale **nie życzą sobie wyraźnego przypominania tego faktu decyzji Rady**. Pozatem Niemcy **odrzucają żądania Francji**, zmierzające do sprecyzowania, że **zasada demilitaryzacji wynika dla Niemiec ze zobowiązania zniszczenia strategicznych linij kolejowych, zobowiązania w odniesieniu do lotnisk itd.** W nadziei, że sprawy te będą mogły być załatwione na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ligi Narodów, wyznaczonem na godz. 16 zostało ono opóźnione o godzinę, a w międzyczasie kontynuowane były rokowania, które ze strony Niemiec prowadził konsul generalny w Genewie Krauel. Rada zebrała się po półgodzinnem opóźnieniu i odbyła krótkie posiedzenie poufne. Wobec braku odpowiedzi Niemiec na ostatnią propozycję sprawa nie została dotychczas wpisana na porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Odpowiedź Niemiec oczekiwana jest w każdej chwili. Minister Laval wyraził w kulurarach nadzieję, że sprawa będzie mogła być zlikwidowana jeszcze w dniu dzisiejszym. Na początku publicznego posiedzenia Rady przewodniczący minister Tewfik Aras oświadczył, że sprawa Saary wejdzie pod obrady jeszcze dziś wieczorem, najpóźniej jutro.

500 miljonów zł. strat

spowodu złego stanu dróg.

WARSZAWA, 17.1. (PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej obradowano nad preliminarzem budżetowym przedsiębiorstw i zakładów będących pod zarządem Min. op. społ. Referent poseł Dybowski omówił szczegółowo sprawy dotyczące uzdrowisk, zaznaczając, że **wykazują one ciągły rozwój**. Skolei mówca poświęcił dłuższą uwagę szpitalnictwu w Polsce. Szpitalnictwo dysponuje około 30.000 łóżek, mimo pewnych postępów, deficyt w tej dziedzinie wynosi kilkanaście tysięcy łóżek. Po dyskusji preliminarz przyjęto.

WARSZAWA, 17.1. (Tel. wł.) Na posiedzeniu popołudniowem komisji budżetowej Sejmu przystąpiono do obrad nad preliminarzem państw. funduszu drogowego oraz drogowego funduszu pożyczkowego. Referent poseł Zrzednicki podkreślił, że w roku bież. we wpływach zamiast preliminowanych 21.913.000 zł. posiadać będzie fundusz **70.840.000 zł.**, z tego na utrzymanie dróg przeznacza się 20 milj., na budowę ulepszonych nawierzchni 20 milj., na usunięcie szkód powstałych po powodzi 7.040.000 zł.

70 przeszło miljonów złotych jest zaledwie połową rocznej sumy potrzebnej dla podniesienia stanu dróg polskich do poziomu zachodniej Europy. Dla rozwiązania tego zadania Ministerstwo komunikacji opracowało program doprowadzenia dróg państwowych do stanu zadawalającego w 6-letnim okresie od roku 1935 do roku 1940-41. Brak ulepszonych dróg grozi nam poważnemi konsekwencjami dla całokształtu sytuacji kraju. We wspomnianym okresie 6-letnim projektuje się wykonanie ulepszonych nawierzchni na 4.762 km dróg, kosztem 325.293.000 zł. Ministerstwo komunikacji zamierza w miarę posiadanych środków subsydjować budowę dróg i mostów samorządowych. Najważniejszem zadaniem jest rozwój motoryzacji kraju. W porównaniu z rokiem 1930 **spadek kursujących samochodów wynosi 27%, straty gospodarstwa narodowego spowodu złego stanu dróg wynoszą około 500 milj. zł.**

Rozruchy na Ukrainie.

Rozstrzeliwanie „buntowników".

BUKARESZT, 17.1. — Jak podaje prasa rumuńska, uciekinierzy sowieccy, zbiegli do Rumunji przez Dniestr i przybyli w tych dniach do Bukaresztu, opowiadają interesujące szczegóły o rozruchach, jakie zaszły ostatnio na południu Związku sowieckiego, a mianowicie w Odesie, Chersonie i basenie Donieckim. Zbiegowie potwierdzają wiadomości o licznych rozstrzelaniach w rejonie odeskim.

Rozruchy rozpoczęły się w Odesie po wystąpieniu robotników pewnej fabryki, **niezadowolonych ze zmniejszenia porcji chleba**. Robotnicy, dowiedziawszy się o uszczupleniu tych porcyj, wysłali do Moskwy telegram prosząc o odwołanie rozporządzenia. Zamiast odpowiedzi, w fabryce zjawił się oddział G. P. U., który aresztował szereg robotników, oskarżając ich o „sabotaż i szkodnictwo". Wtedy cała ludność Odessy wystąpiła w obronie aresztowanych, urządzając wiece lotne i demonstracje uliczne. Wysłane na miejsce zajść wojska przywróciły porządek, zabijając i raniąc wiele osób.

Po zlikwidowaniu rozruchów dokonano licznych aresztowań. Kilkudziesięciu robotników skazano na zesłanie, a 7-miu — na rozstrzelanie. Obecnie w Odessie wprowadzono stan oblężenia.

SKANDALICZNE WYBRYKI

nad zwłokami Jana Kasprowicza.

KRAKÓW, 17.1. (Tel. wł.) Z Zakopanego donoszą o niebywałem zdziczeniu i barbarzyństwie, jakie ujawniają niektórzy turyści przy grobie Jana Kasprowicza na Harendzie. Przed kilkoma dniami na Harendzie zjawiła się wycieczka, złożona z około 40 uczniów niższych klas jakiejś żydowskiej szkoły średniej. Na terenie przed kaplicą, a więc bezpośrednio nad kryptą, kryjącą zwłoki poety, urządzono zabawę—bójkę kulami śniegu wśród hałasów i krzyków, przyczem starsi kierownicy wycieczki brali w tem udział.

Niektórzy narciarze zajeżdżają na taras mauzoleum, nie zdejmując nart. Po odpoczynku zjeżdżają szkarpą, w której została wbudowana krypta grobowa.

Należy również przypomnieć skandaliczną scenę, która rozegrała się zeszłego lata w słoneczne południe, kiedy do mauzoleum przyszło mieszane towarzystwo w płaszczach kąpielowych, zarzuconych na trykoty. Po zdjęciu płaszczów panie ułożyły się na ławkach kamiennych, ustawionych przed grobowcem i urządziły kąpiel słoneczną nad zwłokami Jana Kasprowicza.

Oświetlenie Sahary.

Budowa sześciu olbrzymich latarń.

CASABLANCA, 17.1. (PAT). Z Casablanki wyruszyła ekspedycja celem wybudowania 6 latarń w różnych punktach Sahary oddalonych od siebie mniej więcej o 100 km. Ekspedycja wyruszyła na kilku samochodach, wioząc ze sobą sprzęt i materjały do budowy latarń. Latarnie będą miały zasięg około 100 km. i będą skonstruowane tak, by mogły wskazywać drogę samochodom i samolotom.

Loty przez Saharę odbywają się jedynie w nocy, ponieważ w dzień wskutek upałów tworzą się wiry i działy powietrzne.

Zgon biskupa

W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 17.1. (PAT). Dziś rano zmarł tu ks. biskup Antoni Malecki b. administrator apostolski w Petersburgu.

Ś. p. biskup Malecki przybył do Warszawy z Rosji dopiero na wiosnę roku zeszłego.

Zmarły kapłan rozwijał przed wojną ożywioną działalność, zakładając w roku 1890 w Petersburgu ochronę dla dzieci polskich, w roku 1900 warsztaty ślusarskie i stolarskie, a w roku 1907 szkołę.

Zmarły liczył lat 73.

Min. skarbu i dyr. B. P.

NA ZAMKU.

WARSZAWA, 17.1. (PAT). P. Prezydent R. P. przyjął w dniu wczorajszym ministra skarbu Zawadzkiego. Dziś p. Prezydent przyjął prezesa Banku Polskiego dr. Wróblewskiego.

Gwałtowny orkan

ZNISZCZYŁ MIASTO

RIO DE JANEIRO, 17.1. (PAT). Orkan, który trwał zaledwie 5 minut zniszczył znaczną część miasta Antonia w Południowej Brazylji.

Wicher zerwał dachy większości domów.

Liczne zabudowania państwowe oraz Bank francusko-włoski zostały zburzone.

Straty materjalne bardzo znaczne. Wypadki śmierci — nie zanotowano.

Dziś w numerze

Nowy wojewoda

POZNAŃSKI.

POZNAŃ, 17.1. (PAT). W czwartek o godz. 14 przybył do Poznania nowo mianowany wojewoda poznański Maruszewicz.

Wyjazd Kiepury

DO BERLINA.

KRAKÓW, 17.1. (PAT). Dziś o godzinie 11.30 pociągiem pospiesznym odjechał z Krakowa do Berlina Jan Kiepura, żegnany na dworcu przez bardzo liczne grono publiczności oraz przedstawicieli sfer artystycznych miasta.

Z Berlina Kiepura udać się ma w dalszą drogę.

Nadburmistrz Drezna

W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 17.1. (PAT). Przybył dziś rano do Warszawy nadburmistrz m. Drezna Ernest Zoerner.

W godzinach przedpołudniowych p. Zoerner wpisał się do ksiąg audjencjonalnych na Zamku i w Belwederze oraz złożył wizyty prem. Kozłowskiemu, ministrowi Kościałkowskiemu i szereg innych.

Następnie p. Zoerner był podejmowany śniadaniem przez prezydenta m. Warszawy Starzyńskiego, wieczorem zaś obiadem.

O godz. 22-ej w salonach ratusza z okazji pobytu burmistrza Zoernera odbył się raut.

Zapowiedź mowy

HITLERA.

BERLIN, 17.1. (PAT). Jak słychać w dniu 20 stycznia, jako w rocznicę objęcia władzy przez narodowych socjalistów zwołane zostanie uroczyste posiedzenie Reichstagu, na którem Hitler wygłosić ma mowę.

Proces Hauptmana

FLEMMINGTON, 17.1. (PAT). W procesie Hauptmana zeznawał dziś murzyn William Allen, który odnalazł zwłoki dziecka Lindbergha.

Zeznania jego zrobiły wielkie wrażenie na obecnych.

Stan wyjątkowy

NA KUBIE.

HAVANA 17.1. (PAT). Na całej Kubie ogłoszono stan wojenny celem zabezpieczenia zbiorów cukru, wobec powtarzających się wypadków sabotażu.

Zuchwała ucieczka więźniów.

ST. QUENTIN (Kalifornja) 17.1. (PAT). W więzieniu tutejszem zbuntowała się pewna liczba więźniów, którym udało się opanować straż.

Zbuntowani więźniowie zbiegli sa mochodem, uprowadzając ze sobą naczelnika więzienia i 4-ch członków zarządu więzienia. W zorganizowanym natychmiast pościgu wzięły udział straż więzienna, policja i samoloty.

Naczelnik więzienia wyskoczył z samochodu i doznał bardzo ciężkich obrażeń. Stan jego jest groźny.

Pomiędzy zbiegami a ścigającymi ich policjantami wywiązała się walka. Jak się okazało, zbiegli więźniowie posiadali karabin maszynowy.

ST. QUENTIN, 17.1. (PAT). Jeden z więźniów, którzy zbiegli z tutejszego więzienia, został w pościgu ciężko ranny, reszta zbiegów została ujęta.

PEŁNA TABELA LOTERJI

12 DZIEŃ CIĄGNIENIA IV KLASY LOTERJI PAŃSTW.

I ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł. — 30438 143846
2.000 zł. — 163165
1.000 zł. — 54774 67153 71496 75624 76801 80311 84455 98388 160337

Wygrane po 200 zł.

425 958 2301 502 86 745 68 3300 519 4489 566 79 653 86 756 841 5631 6972 92 469 519 7343 98 724 966 8111 240 871 84 961 9377 88 810 40 990 10089 605 11319 608 951 12782 809 13358 654 839 71 14236 859 61 955 15149 249 372 422 16116 34 402 945 17012 286 395 523 18113 280 604 26 19307 602 847 20156 610 752 899 965 21216 302 749 904 11 22007 41 219 49 344 673 855 907 23219 94 523 715 56 925 68 24026 601 25080 477 542 26020 72 132 75 299 659 711 27093 2811 240 937 29182 431 30244 304 427 874 31396 948 32099 165 541 717 33754 34119 35159 36040 186 269 554 851 37098 572 649 38011 178 434 662 39381 40610 59 896 41473 931 42843 43112 76 298 604 860 83 44613 45120 98 406 658 62 721 46001 547 623 923 47096 181 83 209 52 92 898 48129 508 49629 81 720 945

50498 943 51337 52290 463 53300 55 454 54022 434 976 55305 653 834 996 56640 73 863 57052 338 72 838 58230 416 546 59761 60802 921 61121 391 720 62159 428 686 841 79 63140 275 323 527 625 64018 785 65364 480 521 684 979 66357 820 67330 39 622 712 68232 304 668 789 69259 72 443 894.

70932 72403 5 73194 481 616 729 74164 75199 594 734 958 76547 659 811 920 77056 449 744 78160 326 624 723 80070 302 25 758 81272 623 83219 563 794 855 84951 85261 355 524 86319 501 736 824 87214 334 532 616 21 88068 180 85 201 473 89764 90543 825 25 91794 910 92235 93120 255 432 571 80 945 94122 224 95479 595 682 810 43 96491 599 804 74 97120 307 67 428 692 854 73 972 98113 611 80 855 982 99775.

10553 101257 472 677 102008 251 325 454 103076 183 420 104824 94 928 105389 779 106082 121 206 63 107192 350 59 831 108397 109525 686 110249 440 786 111006 287 854 112084 169 75 662 113219 871 921 114678 795 115868 116035 116 327 473 532 819 20 117040 251 490 687 118163 239 627 877 902 119227 346.

120188 234 39 55 384 447 585 828 121110 211 362 706 85 122311 123351 546 640 740 124246 94 468 675 833 991 125073 144 839 999 126189 97 578 127128 327 413 63 539 641 708 1282176 309 424 835 120380 429 598 130234 709 131584 697 132178 287 595 819 133022 59 94 357 404 703 982 134404 660 135105 136357 440 526 51 842 921 137212 36 420 685 730 139099 660.

140118 267 141031 292 772 142102 304 28 625 941 143139 406 693 860 951 144042 551 768 145365 146063 143 575 774 877 147504 834 1482026 368 665 813 979 149687 150085 747 151069 105 42 560 629 43.

152195 778 153260 84 620 69 795 154693 155664 156231 537 752 157140 724 158078 754 885 985 159232 79 93 540 739 827 983 160059 846 161327 478 511 37 774 965 162049 329 99 739 842 907 87 163087 555 978 165260 383 166024 274 545 875 167198 367 168669 924 169031 123 83 403 620 791 170814 920 171164 300 768 172129 414 69 763 173495 174994 175240 668 593 176062 187 533 828 999 177030 244 178036 492 556 179084 101

Wygrane po 50 zł.

487 593 971 74 1525 2332 498 3062 565 4113 5235 580 86 6999 7264 600 9151 329 881 967 10545 12105 438 13975 14258 347 15998 19302 402 598 684 815 20434 682 970 21743 898 954 22614 796 23026 236 24001 143 67 25021 672 26271 436 595 654 863 27578 855 28530 47 30253 512 856 31912 46 77 92 32024 406 32 701 944 33094 228 763 34862 35083 114 279 940 36276 453 654 780 841 37099 195 344 501 651 978 38198 39073 263 71 302 40505 42109 236 685 869 43261 45220 512 24 46154 94 963 47188 48339 447 665 727 925 49117 480 502

50649 96 51105 297 463 608 52110 53603 756 55031 113 56581 94 57190 606 747 866 58303 591 59242 436 599 60324 76 77 701 61324 417 974 62328 707 991 63607 64330 526 827 37 66484 684 67163 705 802 68037 132 338 57 69109 690 956 70139 282 949 71400 901 8 72066 124 73118 212 74106 202 748 865 75827 76995 77698 819 78050 995 79093 125 384 762.

80956 81285 557 82208 83416 84130 85174 600 87126 458 865 88010 463 978 89153 440 907 90219 52 497 724 91266 464 92887 93514 97 645 94013 362 95153 96053 229 774 887 97326 401 67 606 822 98004 170 380 99427.

100354 891 101701 102096 411 710 104292 982 106446 729 900 107713 108188 619 950 110043 111213 113224 493 988 114777 115609 116731 117294 118800 119032 439 509 120339 431 873 90 121887 122964 65 123497 869 124496 125108 883 126926 128261 772 996 129390.

130763 131299 132383 750 898 133235 730 97 134062 103 290 391 135168 354 589 656 754 136331 875 137121 650 747 138713 139121 69 239 427 140547 652 141067 134 248 657 142213 485 143882 144253 415 27 729 801 65 145366 146180 147677 879 148026 276 95 599 868 149463 150114 737 929 67 151012 383 627.

152644 750 153443 721 155171 327 629 863 156072 96 398 474 859 157543 677 733 158746 159175 160224 844 161376 162063 728 163559 779 81 848 164373 653 95 165271 477 552 84 167756 168017 353 577 707 903 169991 170189 171176 243 605 172230 504 9 991 173187 668 174191 609 175127 859 963 176733 177100 39 332 668 179026 248 624

II ciągnienie

Wygrane po 50 zł.

39 264 91 359 624 846 1212 29 443 838 74 927 2174 280 485 543 964 3005 413 51 777 84 834 4623 64 835 915 5038 98 213 313 455 532 671 80 756 855 6263 481 641 43 73 737 7005 159 356 415 556 8120 694 9188 475 606 786 10064 299 483 555 961 11091 168 358 512 687 752 12094 234 93 720 12071 84 167 502 814 14414 48 665 987 15530 86 813 25 16082 128 59 362 847 97 17088 287 337 80 642 44 61 18017 446 565 19059 673

20018 163 247 75 98 485 505 675 910 21181 247 578 702 807 18 96 22666 803 63 23196 98 758 910 24055 57 102 26 370 439 656 776 25556 940 26483 92 823 27080 82 101 317 88 574 28077 179 243 343 60 880 29021 169 551 803 918 60 67 30246 417 682 819 29 31023 111 351 81 32142 202 839 33006 24 156 448 578 34101 514 694 894 916 35011 36 216 93 425 649 74 77 807 97 908 36445 539 646 55 81 839 71 37284 350 439 528 92 787 843 74 908 92 38157 91 219 337 432 62 91 553 631 28 937 39135 93 604 56 60 709 808 970 40064 66 81 259 60 379 619 732 818 41106 15 70 261 808 963 42148 558 700 86 92 923 43078 92 118 525 658 807 73 44078 89 262 364 72 417 32 751 98 887

45105 8 230 70 396 509 634 77 782 46107 221 463 534 95 47354 464 627 48086 348 602 49040 112 345 635 752 50075 147 440 515 681 51109 78 423 628 73 718 58 839 928 52544 985 53223 81 304 451 902 54227 488 530 44 84 756 836 55160 522 74 795 952 56111 84 86 273 385 709 57008 38 68 104 234 331 574 701 826 973 58558 692 782 951 59060 196 98 371 444 578 743

60148 211 29 368 405 8 973 61733 911 62077 203 415 527 672 778 63059 132 542 731 866 64077 942 65025 757 66094 281 473 551 67055 328 6224 784 68161 215 68 325 695 896 967 69002 15 153 307 75 918 70072 84 264 72 400 704 68 820 98 900 17 56 71827 50 72149 671 82 760 73296 564 902 74312 402 790 944 75091 239 741 47 845 911 77 76004 249 57 305 54 530 31 963 85 77018 870 74 78336 56 478 661 997 79111 242 416 25 910.

80061 236 361 622 742 855 61 83 89 81215 796 82004 162 420 23 501 70 706 981 83199 213 44 661 79 841 57 61 911 52 84102 399 562 675 718 85103 30 54 89 451 91 655 792 852 96 98 86061 166 235 877 87205 338 59 537 88737 73 94 938 61 89165 941 90069 103 432 503 27 804 50 91093 251 692 859 92024 212 99 599 3026 256 700 909 12 55 94137 324 415 521 651 99 800 931 82.

95084 402 74 677 78 884 94 96067 200 777 96 922 97626 48 902 20 67 98196 356 823 99086 434 524 730 71 985

100174 535 967 101233 95 747 102013 132 228 75 465 676 711 103047 258 90 344 84 735 43 104553 716 91 105104 681 924 106229 328 38 43 59 408 616 727 823 949 107278 367 479 555 617 27 871 108238 41 98 460 62 584 7331 60 73 870 109097 521 634 868 960

110869 111211 112030 386 510 43 684 113025 358 456 536 48 980 114028 58 401 509 940 115024 338 542 657 91 862 901 116291 311 90 445 666 741 915 117181 406 608 56 118004 69 264 325 526 66 603 54 734 834 39 119027 641 820 88 962

120270 99 571 650 76 733 121029 215 849 97 122012 182 233 63 341 51 627 700 64 821 982 123033 45 90 154 343 61 756 835 124098 149 58 379 415 534 72 125599 787 126033 91 349 493 127306 73 444 97 632 56 128083 106 442 129125 409 623 55 949 71

130261 67 736 927 131258 305 466 507 43 132021 65 392 517 717 943 133333 455 134179 225 314 79 505 60

135005 26 39 75 165 476 747 822 946 136136 367 555 709 47 831 77 914 97 137232 639 903 33 95 138425 656 80 838 946 58 139076 212 561 662 750 75 77 919 47 52 140511 683 84 705 803 73 141008 25 48 40 93 507 142049 522 690 702 143292 747 824 930 144077 89 263 767 145370 569 146069 348 352 93 631 54 750 888 988 147070 77 208 331 506 705 801 148046 67 91 105 203 91 352 534 659 748 829 912 149374 815 24 971

150140 47 323 535 861 151769 804 152712 153322 51 929 154129 219 560 893 155434 543 77 648 877 997 156390 506 85 825 157752 62 982 158326 497 647 904 159061 206 341 642 865 980

160039 130 356 583 723 42 161037 128 49 329 590 801 162062 454 526 703 16 905 163077 371 510 84 602 64 93 164340 55 66 490 532 601 705 94 915 20 90 165007 15 57 504 708 166014 43 471 684 782 845 167478 711 942 168605 169119 61 718 987

170023 64 160 207 3038 400 503 903 171000 2212 524 716 884 931 78 172508 716 855 173028 29 291 499 652 791 862 174480 979 175130 223 395 407 56 70 762 917 28 88 176095 393 465 66 177101 36 265 79 619 508 63 178604 959 179122 270 655 804

III ciągnienie

Wygrane po 50 zł.

194 385 887 1045 208 762 20933 125 54 76 783 9888 3203 20 539 608 713 51 854 910 4091 260 581 948 5227 664 975 6019 845 7203 555 607 915 59 8117 375 9096 271 427 87 824 29 10061 141 693 830 902 11188 556 683 886 922 12364 95 485 94 715 96 13197 375 817 14241 613 49 755 914 78 15041 88 399 671 16222 710 813 903 17358 60 413 584 849 925 18409 601 774 853 19006 637 706 907 19 48

20110 91 297 397 438 61 543 92 645 800 84 984 21225 311 14 437 39 837 22071 120 337 897 627 23087 327 58 647 813 24147 204 91 94 333 455 619 887 25222 553 659 837 905 26130 472 500 47 709 27318 80 470 758 71 79 845 918 28087 115 307 463 854 29060 362 508 766 982 30266 498 629 722 866 31090 844 437 32144 34144 240 52 98 35477 638 752 36029 135 301 27 407 72 546 78 773 92 37157 237 390 408 519 678 95 734 4 880 38289 375 740 947 39021 230 82 99 377 442 565 738 74 908 17 40100 304 956 41152 62 326 410 590 859 42143 65 238 455 629 704 809 982 93 43099 326 39 483 581 764 44392 518 538 614 876

45078 215 452 589 802 42 922 46065 256 92 689 721 24 92 47049 129 986 48078 188 91 200 35 340 96 441 723 49160 648 50148 275 393 852 51120 245 323 433 601 56 716 93 860 62 983 99 52227 33 388 486 878 53752 54122 220 48 63 575 632 33 825 55040 224 91 435 527 673 721 54 892 56295 3212 655 700 16 866 57043 400 599 888 991 58112 22 317 535 63 791 904 59069 326 91 476 818 21 24 27.

60273 508 60 613 14 31 956 61268 389 442 602 6 879 62482 680 63023 90 100 26 73 336 596 812 64614 33 85 724 35 39 898 938 65073 122 522 75 652 862 66078 271 630 819 904 67318 91 661 706 897 68148 287 542 732 59 890 69125 213 53 320 492 580.

70397 677 775 71608 957 72015 50 56 169 73143 57 404 570 74230 72 344 611 874 994 75169 394 515 715 76043 129 48 274 455 72 549 776 820 77249 309 17 668 927 78312 18 686 79197 328 92 618 80263 427 753 950 96 97 81014 24 257 679 82733 83276 101 493 669 72 987 88 84044 289 353 595 782 811 85036 277 353 512 609 86379 85 719 819 971 87075 164 497 821 88080 149 410 922 89053 192 205 78 360 508 44 75 716 46 70 822 90221 399 411 944 91312 82 421 62 553 788 911 29 92065 520 858 93183 277 315 473 594 690 739 75 94460 74 528 856.

95236 411 67 577 96056 84 669 97139 258 78 497 629 793 98150 234 93 334 51 67 920 53 99079 175 260 620.

100113 86 417 35 525 922 101026 151 397 603 900 102207 453 86 97 502 621 878 103131 71 401 700 823 104146 67 361 456 661 105314 77 515 716 106253 74 605 911 44 107086 250 896 108049 119 779 878 999 109094 205 462 318 81 694 741 929.

110423 583 651 760 800 939 111279 401 653 759 79 921 27 112020 39 171 645 74 734 113201 401 612 114023 396 577 829 115061 88 103 483 624 43 949 116234 464 799 899 949 117008 33 56 596 848 118338 440 740 817 119006 77 237 339 424 552 674 703.

120207 371 501 761 95 829 121389 530 38 46 675 851 83 122157 353 513 51 695 123224 910 124215 416 521 125226 394 584 764 896 126060 75 565 98 878 913 23 127042 114 21 312 128153 530 401 551 700 836 906 33 129652 751 869.

130022 135 318 59 409 74 521 49 131008 116 261 81 610 67 848 75 66 132061 72 113 425 37 543 691 801 133526 726 134089 307 97 663.

135166 553 600 37 75 796 826 137033 161 251 88 322 80 411 48 537 73 84 753 908 18 138117 232 806 463 599 652 139136 287 471 582 93 627 791 956 140234 376 538 87 141588 99 928 142022 124 47 290 595 649 708 23 45 903 52 143125 360 144165 439 75 505 24 643 797 145444 781 84 146077 163 375 405 547 654 763 809 967 147054 73 58 131 62 148035 85 128 83 93 465 546 149035 113 414 543 802 936

15001 220 374 728 50 829 151118 541 626 57 906 92 152191 293 374 402 10 95 640 800 18 76 906 61 153471 584 978 154165 364 72 85 667 794 953 155105 29 67 361 430 156279 350 674 157184 455 72 602 958 158063 185 367 434 78 927 159114 448 64 563 698

160193 217 456 64 365 830 87 964 161141 281 293 499 508 81 638 162083 134 91 245 313 712 954 88 163033 210 737 812 164319 90 467 576 658 76 773 165145 33 98 926 166103 5 806 167056 119 87 582 688 723 68 168147 913 26 74 89 169037 146 263 326 435 666

170490 665 911 12 86 171077 724 842 172209 649 173026 76 91 169 625 174016 119 31 378 579 634 912 175477 677 905 67 176013 90 365 177291 302 410 542 30 748 71 930 58 178054 67 920 38 179021 499 656 775

IV ciągnienie

Wygrane po 50 zł.

266 314 751 1280 411 18 77 864 972 2001 266 509 16 765 831 92 3488 690 711 73 883 4011 364 868 973 5079 108 460 570 761 891 926 6074 803 61 895 983 96 7052 158 96 501 3 714 8440 9124 225 43 578 10059 270 509 620 938 11125 76 366 525 621 944 63 12046 61 613 36 905 13039 42 159 81 275 351 535 704 809 14169 446 741 830 70 15005 179 201 456 838 913 83 16173 82 470 527 43 17019 85 269 354 541 750 18131 418 91 560 837 19070 698 853 981

20140 52 388 91 560 667 21474 682 770 89 879 22129 424 652 712 23194 239 312 451 624 881 24091 115 546 649 763 25034 311 640 597 615 758 26815 27311 485 749 28416 972 29444 505 30312 88 649 817 64 65 902 31020 301 480 684 905 32247 81 307 98 451 840 58 997 33463 647 34143 68 376 412 578 776 904 35202 51 376 550 517 96 751 36003 27 92 211 580 684 37000 211 312 411 542 75 635 749 38090 223 396 588 735 882 39249 40565 41288 97 99 424 612 28 46 86 956 42297 340 70 417 37 536 618 65 845 43266 344 778 933 88 44414 571 955

45310 555 97 606 46187 378 422 57 637 986 47289 352 445 98 593 739 837 48032 56 196 300 49 498 699 858 49081 194 237 58 918 47 95 50127 301 36 503 921 48 51047 278 523 66 868 52708 941 54 53376 551 60 628 55 58 784 54024 81 186 205 94 333 563 638 63 847 910 55764 987 56012 337 484 697 828 925 57304 20 70 600 58133 403 550 660 703 812 59067 190 894 950.

60035 195 287 479 562 69 983 613956 457 697 62144 75 89 953 63063 351 68 432 530 767 64209 423 78 815 58 64 920 85 87 65414 51 558 655 66083 163 69 550 74 602 808 50 970 67066 266 481 570 89 690 734 964 68071 214 29 61 301 98 507 738 52 58 69151 75 242 795 882.

70014 192 234 74 399 660 711 71463 576 96 616 20 836 72109 294 443 568 625 73103 84 549 74097 317 480 639 928 75045 377 631 36 68 780 813 76190 276 533 626 760 68 77082 300 766 803 40 79 78209 64 67 96 417 604 90 744 79077 290 306 589 698 818 80055 78 91 676 815 983 81281 374 925 82294 510 694 83440 610 867 901 84214 532 81 783 838 85032 278 369 553 821 916 86195 540 71 613 776 850 59 87115 274 75 506 637 704 88004 288 403 586 708 861 89055 339 466 615 702 833 901 30

90002 86 101 328 37 65 92 445 831 955 91431 564 881 92011 108 19 306 26 446 643 767 815 42 49 78 93309 68 94062 277 445 95139 422 644 803 901 96104 620 869 97284 417 832 92 98242 338 827 912 99105 18 439 59 802 993.

101054 79 98 181 98 253 320 864 956 102117 221 314 63 410 49 629 811 48 925 103116 252 497 660 765 897 903 21 104205 751 105113 14 19 265 76 93 326 833 106217 20 316 56 414 598 693 213 107336 466 619 719 885 108056 165 456 917 109041 331 496 695.

110601 8 702 852 996 111091 245 455 547 773 112118 32 89 785 113446 646 114236 415 561 644 115104 59 471 562 670 711 801 64 941 97 116184 338 79 761 818 901 85 117132 805 118144 330 42 628 40 71 726 932 119114 241 48 575 748

120027 81 125 556 600 712 994 121053 154 231 320 21 57 614 919 122184 266 323 423 31 629 848 123769 124062 262 461 517 692 840 125098 148 228 97 304 50 444 566 626 759 822 902 126145 377 575 85 714 127222 99 551 93 701 814 991 128297 316 536 83 687 751 129110 45 218 27 74 525 607 19 80 765 952.

130069 303 52 493 94 131047 222 540 660 845 132261 559 133430 600 134000 74 76 386 439 600 908.

135319 88 136790 137299 536 640 70 702 27 826 954 138182 590 694 887 916 17 139015 35 342 409 26 645 70

140084 361 486 890 141013 51 93 298 327 707 142055 397 809 143287 308 436 903 144330 66 446 592 951 59 145477 146318 744 90 665 147064 170 95 224 45 426 557 780 96 870 959 148038 251 418 62 95 603 88 778 89 963 149238 45 582 890

150002 46 300 651 817 965 151170 85 414 21 77 670 810 55 152093 100 311 730 890 153024 661 715 55 901 54 154008 348 406 753 823 95 998 155139 875 541 600 156584 747 157030 489 902 59 158096 349 95 669 159046 70 100 332 590 619 977

160040 143 208 581 763 161515 634 762 162127 205 820 69 953 163197 339 424 800 99 931 38 47 52 164259 96 60 364 473 165069 240 314 531 38 69 972 166067 385 405 593 811 167033 55 138 462 89 758 168062 346 468 97 561 84 62 801 27 58 922 169008 129 794

171075 270 485 584 618 81 172222 88 618 869 908 173230 76 307 588 78 638 702 952 174441 324 51 435 524 51 708 947 175025 143 316 72 401 82 608 856 90 908 176057 357 703 47 58 177110 237 523 178246 506 901 55 96 179823 679 911

Proces centrum moskiewskiego.

Opozycja zinowjewowska na ławie oskarżonych.

Po procesie zabójcy Kirowa, Nikołajewa i jego 13-tu współoskarżonych, którzy stanowić mieli w partji komunistycznej t. zw. leningradzkie centrum, **opozycyjnie nastawione do obecnego kierunku rządów, przyszła kolej na drugi proces tego rodzaju.** Przed sądem staje **„centrum moskiewskie“**, a z niem dwaj wybitni w swoim czasie działacze komunistyczni a ostatnio raz po raz oskarżani **o „kontrrewolucjonizm“, Zinowiew i Kamieniew.** Ogólna liczba oskarżonych wynosi tym razem 19.

OSKARŻENIE

Co im zarzuca akt oskarżenia?

Z obszernego jego streszczenia, podanego przez P. A. T. za sowieckim urzędowym TASS-em, **przytaczamy najważniejsze momenty.**

Nielegalna i kontrewolucyjna grupa **„centrum moskiewskiego“ miała powstać jednocześnie z terorystyczną grupą leningradzką.** Stworzyli ją kierownicy dawnej grupy Zinowiewa, która wedle aktu oskarżenia „pomimo swej kapitulacji nie zaprzestała działalności nielegalnej, zmierzającej do realizacji celów kontrrewolucyjnych w duchu platformy t. zw. „trockistowsko - zinowiewowskiej“. Obie grupy pozostawały w kontakcie. Na rozprawie leningradzkiej w dniach 28 i 29 grudnia zeznał oskarżony Fiedorow, że centrum moskiewskie „odgrywało rolę centrum politycznego, które kierowało systematycznie w ciągu szeregu lat działalnością nielegalną i kontrrewolucyjną zarówno grupy moskiewskiej, jak i leningradzkiej“.

— Celem działalności organizacji, „ożywionej **wyraźną nienawiścią w stosunku do szefów stronnictwa i do władzy sowieckiej“ było gromadzenie sił, rozpowszechnianie ujemnej dla obecnego rządu sowieckiego oceny wydarzeń aktualnych. Jak zeznał tenże Fiedorow, grupa „nie pogardzała żadnym środkiem walki“**, akt oskarżenie zaś dodaje, że „na tym terenie nielegalnym rozwijały się metody faszystowskie walki o tendencjach wyraźnie terorystycznych, które doprowadziły do nikczemnego zabójstwa Kirowa“.

DOWODY

Dowody mają być przedstawione w zeznaniach oskarżonych w obecnym procesie, jakoteż w późniejszej — trzeciej z kolei — sprawie, która **„będzie zbadana oddzielnie i wymaga jeszcze dodatkowego dochodzenia“.** W szczególności obecni oskarżeni Carkow i Beszkirow wypowiedzieli opinję, że strzał Nikołajewa był wynikiem nastawienia duchowego, jakie otrzymał on w grupie trockistowsko - zinowiewowskiej. Akt oskarżenia przyznaje wprawdzie, że „dochodzenie nie stwierdziło faktów pozwalających bezpośrednio oskarżyć członków centrum moskiewskiego, iż zgodzili się lub **udzielili jakichkolwiek wskazówek w sprawie organizacji i dokonania aktu terorystycznego,** skierowanego przeciwko Kirowowi“ — tem niemniej jednak że **„cały charakter działalności centrum moskiewskiego dowodzi, iż tendencje terorystyczne grupy leningradzkiej były mu znane i nawet przez grupę moskiewską były podtrzymywane“.**

Nie brzmi to zbyt mocno, toteż akt oskarżenia podnosi, że członkowie grupy moskiewskiej, a przedewszystkiem Zinowjew, Ewdokimow, Gercik i Kamieniew, ponoszą odpowiedzialność „przynajmniej moralną i polityczną“, winni wszelako ponieść także odpowiedzialność wedle praw sowieckich.

SKRUSZENI WINOWAJCY

Zinowiew — czytamy dalej w akcie oskarżenia — mówiąc o swej odpowiedzialności w związku ze zbrodnią dokonaną 1 grudnia **oświadczył** w czasie swych zeznań, iż **„rozwój wypadków jest tego rodzaju, iż ze schyloną głową musi przyznać, że walka, wroga w stosunku do partji, która ujawniła się w szczególnie ostrych formach w ciągu ostatnich lat w Leningradzie, musiała przyczynić się do degeneracji tych nędzników.** Ta nikczemna zbrodnia rzuciła tak ponure światło na całą uprzednią walkę z partją iż Zinowiew przyznaje, **że stronnictwo ma całkowicie rację, mówiąc o odpowiedzialności b. grupy Zinowiewa.**

Także Kamieniew przyznał się do winy, potwierdzając, iż **brał udział przed r. 1932 w działalności nielegalnej i kontrrewolucyjnej oraz że należał do centrum moskiewskiego.** Oskarżony przyznał, iż nie walczył dość energicznie z rozkładem będącym wynikiem walki przeciwko partji.

PRZED SĄDEM

Na tych podstawach, stawiając 19-tu oskarżonych przed kolegjum wojskowe Najwyższego Trybunału sowieckiego, akt oskarżenia zarzuca im, że **„większość spośród nich należała do grupy nielegalnej i kontrrewolucyjnej centrum moskiewskiego,** inni zaś brali czynny udział w działalności grup nielegalnych kontrrewolucyjnych w Moskwie i Leningradzie, co doprowadziło do zabójstwa Kirowa. Są to przestępstwa przewidziane przez art. 17 oraz przez paragraf 8 i 11 art. 58 kodeksu karnego“.

KULISY

Tak wygląda akt oskarżenia. A teraz zaglądnijmy za kulisy sprawy.

Już podczas przygotowywania procesu Nikołajewa było rzeczą jasną, że **zamordowanie Kirowa mają władze sowieckie zamiar wyzyskać dla wewnętrznej rozgrywki partyjnej.** W łonie partji komunistycznej istnieją faktycznie ostre tarcia, niezadowolenie rozmaitych kół i wzajemna nieufność, toteż postanowiono użyć jaknajostrzejszego teroru, aby zastraszyć wszelkich opozycjonistów. Do rozgrywki takiej zresztą dojść musiało niezależnie od zabójstwa Kirowa, które stanowiło raczej okazję, ale nie powód obecnego teroru, który — jak widzimy z zapowiedzi dalszych procesów — zakreślony jest na dalszą metę.

KOZŁY OFIARNE

Narazie trzeba było znaleźć kozły ofiarne, więc **sięgnięto do archiwum partyjnego, w którem znajdowały się nazwiska Zinowiewa i Kamieniewa.** Nazwiska te, należące już obecnie do zapomnianej historji nie odgrywające oddawna żadnej roli politycznej, po raz ostatni były głośne w latach 1928 — 1929, gdy **naprawdę istniała opozycja „lewicowa“ pod przewodnictwem Trockiego,** zgnieciona bezwzględnie przez Stalina, który przejął od opozycjonistów ich program przemysłowy, aby pod własną firmą wykonywać pierwszą „Piatiletkę“.

Zinowiew i Kamieniew, którzy **nigdy nie odznaczali się siłą charakteru, zostali wówczas dosłownie rozdeptani. Wielokrotnie od tego czasu bili oni czołem przed Stalinem — zawsze z pogardą przezeń odtrącani.** O poważnej z ich strony opozycji, a zwłaszcza o sprzysiężeniu, trudno wprost myśleć, bo do takich rzeczy trzeba charakterów a nie łachmanów moralnych, jakiemi są obaj smutni bohaterzy obecnego procesu.

TACY SĄ POTRZEBNI

Łachmany te jednak przydawały się już Stalinowi kilkakrotnie. Ile razy coś jest nie w porządku z nastrojami opinji partyjnej **a rząd pragnie odwrócić od siebie uwagę w stronę „kontrrewolucjonistów“, zawsze wyciąga się za uszy tych obu skrachowanych działaczy bolszewickich.** Po raz ostatni było tak w roku 1932 gdy okazały się poważne niedociągnięcia pierwszej piatiletki: wtedy oskarżono Zinowiewa i Kamieniewa wraz z 20 innymi starymi działaczami partyjnemi, że... oni to wszystkiemu winni, bo dążyli do odbudowy kapitalizmu. Obecnie historja powtarza się — tym razem chyba już po raz ostatni, jeśli na Kremlu uznano, że najkorzystniej dla trwałości regimeu będzie, gdy obaj „spiskowcy“ oddadzą głowy.

A POWODY

Powodów zaś do niezadowolenia w Sowietach jest aż nadto wiele. **Stalin jest w trakcie zasadniczej zmiany polityki zarówno zagranicznej jak wewnętrznej.** W zagranicznej schowano do lamusa dawne hasło rewolucji światowej — i doły partyjne niebardzo rozumieją, że to tylko „gra“. W polityce zaś wewnętrznej zamiast przybliżania się ku realizacji społeczeństwa bezklasowego (co ma **być** celem drugiej pięciolatki) **mamy wytwarzanie się nowych klas i kast wśród biurokracji sowieckiej,** którą w całości (wraz z wszelkimi działaczami partyjnymi) szacują na 25 — 30 miljonów ludzi. Zaniechanie aprowizacji kartkowej, będące kapitulacją z jednego z najważniejszych haseł bolszewickich: **usunięcia wolnego handlu, wywołało ostrą krytykę.**

Zwłaszcza burzy się starsza część młodego pokolenia, wychowana w pierwszych latach bolszewickiej rewolucji i nastawiona bardzo ideowo do haseł komunistycznych. Toteż w **procesie leningradzkim prawie połowę oskarżonych stanowili studenci.** Tym razem sięgnięto do roczników nieco starszych, gdyż w o**becnym procesie moskiewskim studentów jest tylko dwóch,** a resztę stanowią ludzie w wieku lat 32 — 51. Wszyscy są komunistami, wydalonymi swego czasu z partji za udział w opozycji, a potem (z wyjątkiem trzech wypadków) ponownie przyjętymi.

OSKARŻENI

Prokuratura ZSRR komunikuje, że podczas dochodzenia w sprawie Bakajewa, Kuklina Gertika i in. pociągniętych do odpowiedzialności w związku z wykryciem w Leningradzie konspiracyjnej kontrrewolucyjnej grupy, **która przygotowała i wykonała zabójstwo Kirowa, otrzymano nowe dane, odnośnie konspiracyjnej działalności Zinowiewa, Kamieniewa, Jewdochimowa i Fiedorowa, co do których początkowo zdecydowano zastosować zesłanie.**

Na zasadzie powyższych danych, a zwłaszcza zeznania Bakajewa, demaskującego udział wymienionych w konspiracyjnem kontrrewolucyjnem centrum moskiewskiem oraz zeznania Safarowa, który zakomunikował szereg faktów o ich działalności kontrrewolucyjnej, trwającej aż do ostatnich czasów sprawę Zinowiewa, Kamieniewa, Jewdochimowa i Fiedorowa przekazano kolegjum wojskowemu sądu najw. ZSRR.

Proces rozpoczął się w Leningradzie. Jednocześnie stają przed sądem b. członkowie opozycji zinowiewowskiej: **Bakajew, Kuklin, Gertik, Gorszenin, Tatarow Brawo, Szarow, Fajwiłowicz, Herszberg, Carkoszen, Sachow, Baszkirow, Perimow Aniszew.**

Wszyscy oskarżeni są b. członkami opozycji zinowiewowskiej i większość z nich została aresztowana razem z Zinowiewem i Kamieniewem.

Entuzjazm tłumów na ulicach Saarbruecken po ogłoszeniu wyników plebiscytu.

„Omyłki“ wywołujące nieporozumienie.

Sprawa sądowa we Francji o zabójstwo żony.

W l'Echo de Paris z dnia 8 stycznia r.b. znajduje się następująca informacja: z posiedzenia sądu przysięgłych departamentu Sekwany, opatrzone następującym tytułem:

„Polak pociągnięty do odpowiedzialności za zabójstwo swojej małżonki“.

W informacji tej czytamy:

„Wyrobnik piekarski, Jan Schwiderski pochodzenia polskiego, poślubił przed kilkoma laty w Metz, przed rabinem, swoją rodaczkę, **Fajgę Dyzenhautz.** Stadło, po przyjściu na świat dziecka, osiadło w Belgji. Kiedy mąż ciężko zapadł na zdrowiu zabrakło środków do życia. Po powrocie do zdrowia mąż wysłał żonę do Tunisu czerpiąc zyski z frymarczenia **jej ciałem.** Fajga powróciła następnie do Paryża gdzie wiodła mizerny żywot córy Koryntu...“

Dalej następuje opis dokonanego morderstwa, a artykulik kończy się **następującemi słowami:**

„Onegdaj Hiszpan mordercą, wczoraj zaś Polak zabójcą. Zaiste zbyt wielu gości cudzoziemców, posiadających szczególne pojęcie o szlachetnej gościnności, jakiej im udziela Francja.

Słuszną tę uwagę wypowiedział dobitnie prezes sądu Fredin, zagajając posiedzenie“.

Z informacji tej jasno wynika, iż ów „Polak“ Jan Schwiderski, jest żydem a nie Polakiem, ożenionym z Fajgą Dyzenhautz i prawdopodobnie nazywa się Jojne Schweder. Francuski sprawozdawca sądowy popełnił taką samą omyłkę, jak popełnia ich zagranica wiele w stosunku do żydów przyjeżdżających z Polski. Ale dlaczego sankcjonuje tę omyłkę „Gazeta Polska“ podając w dziale depeszowym, w wydaniu z dnia 11 stycznia wzmianke o... Polaku Janie Swiderskim?

W Ameryce i Rosji.

DR. ROZMARIN NARZEKA.

Dr. Rozmarin zdaje sprawozdanie w „Momencie“ (nr. 1) z rozwoju judofobji w świecie.

Judofobja rozwinęła się nawet w Ameryce:

„— Gdzie tylko rzuci się okiem na mapę, nietylko na kraje Europy, można zauważyć truciciełskie narośle judofobskie, rozrastające się coraz silniej i silniej. Ameryka np. — czy przyszłoby komu na myśl jeszcze kilka lat temu, aby tam była judofobja możliwa, choćby w stopniu najsłabszym? A obecnie coraz częściej czytamy o wciąż wzmagających się ruchach judofobji w wolnym kraju Kolumba, przejmujących wszystkie teorje i praktyki zgniłej Europy“.

Nawet w Rosji:

„— Czegoż więcej potrzeba, jeżeli nawet w Rosji Sowieckiej judofobja stale wzmaga się, rozwija i opanowuje coraz to większe koła ludności nawet spośród świadomych, oświeconych, wolnych proletarjuszy? Dla ścisłości trzeba podkreślić, że władza sowiecka zwalcza energicznie zarazę judofobji. Sama ta walka z falą judofobji świadczy, że rozrost judofobji przybrał tam groźne formy“.

Autor nie kusi się o odpowiedź na pytanie, dlaczego judofobja rośnie w krajach o tak różnym poziomie kultury, rozwoju politycznego i gospodarczego.

UWAGI.

Zamiast pożytecznej interwencji

bawienie się w plotkarstwo.

Pisaliśmy onegdaj o szerzeniu pewnego rodzaju paniki w szerokich warstwach pracowniczych przez sensacją niezdrową żyjące dzienniki oraz nieodpowiedzialnych pewnych przywódców robotniczych, chcących demagogją zdobywać sobie popularność.

Przywódcy ci, czasami bywający posłami, wyolbrzymiają lub nawet stwarzają w swej wyobraźni pewne fakty, które lansują wśród mas robotniczych, aby później szumnie rozreklamować, że dzięki ich interwencji u wyższych władz udało im się niebezpieczeństwo zażegnać. Szerokie masy nie wiedzą, że tego niebezpieczeństwa w sposób im przedstawiany przez wytrawnych demagogów nie było i wobec tego interwencja była zbyteczną. Z takim samym powodzeniem mógłby ktoś rozpuścić pogłoskę o zamiarze... zburzenia Wawelu. A później głośno wołać, że dzięki jego interwencji Wawelu nie zburzono. Oczywiście nie zburzono, bo nikt nie miał zamiaru go burzyć.

Refleksje takie nasuwają się na tle ostatnio rozpuszczanych pogłosek w Zagłębiu przez różnego autoramentu „działaczy" robotniczych.

Dlaczego jednak ci działacze nie interwenjują tam gdzie potrzeba. Oto naprzykład sprawa kas brackich, która spowodowała pożałowania godną i z punktu widzenia interesu szerokich rzesz robotniczych dokuczliwą demonstrację strajku (stracona dniówka. Przecież w tym wypadku było wdzięczne pole do działania dla panów działaczy robotniczych. „Praca Polska" w rzeczowym memorjale zwróciła się do Ministerstwa przedstawiając groźne położenie i możliwość przykrych konsekwencyj. Inni natomiast działacze zamiast u góry interwenjować woleli się popisywać oratorstwem swem na miejscu, ciąż mieli możność dotrzeć do właściwych czynników i spowodować decyzję rozstrzygającą pozytywnie sprawę kas brackich.

Nie można się dziwić rozgoryczeniu robotników znajdujących się w ciężkich warunkach materjalnych. Ale trzeba się dziwić tym działaczom, którzy zamiast działać rzeczowo bawią się w tworzenie plotek i stwarzają niebezpieczną atmosferę podrażnienia. Taka działalność nikomu na korzyść wyjść nie może.

W przededniu uruchomienia

hal targowych w Sosnowcu przy ul. 1 Maja.

Wczoraj starostwo grodzkie w Sosnowcu opublikowało rozprawę ustną w związku z mającem nastąpić uruchomieniem hal targowych przy ulicy 1-go Maja swego czasu zamknięctych spowodu nie zachowania przepisów sanitarnych i formalnych.

Hale targowe przy ulicy 1 Maja w Sosnowcu były bardzo popularne wśród uboższej warstwy ludności bo wiem sprzedawano tam artykuły żywnościowe po b. niskiej cenie.

Poza tem zajmując obszerne zabudowania fabryczne umożliwiały prowadzenie targów w dnie słotne i zimne.

Sosnowiec należy do tych miast, które powinno mieć kilka hal targowych położonych raczej na peryferjach miasta, a nie w centrum, ponieważ najuboższa ludność zamieszkuje właśnie krańce miasta. Mieszkańcy Sielca i Dębowej Góry niewątpliwie powitają z zadowoleniem fakt rychłego otwarcia tych hal.

Zamiast przegranej — 50 złotych.

Niektórzy gracze nie zrozumieli jeszcze, jak dalece dodatniem dla nich jest wprowadzenie wygranych 50 złotowych.

Pola listami, jakie w tej sprawie otrzymuje Generalna Dyrekcja Loterji Państwowej, dowodem powyższego jest pismo, które w zeszłym tygodniu pewien gracz wystosował do jednego z pism codziennych; obszerna odpowiedź, udzielona przez to samo czasopismo, wyjaśnia sedno sprawy, nie od rzeczy jednak będzie uwypuklić dodatnie strony 50 złotowych wygranych w sposób bardziej poglądowy, widoczny.

Jeżeli porównamy ilość i wartość wygranych 30-tej i 31-ej Loterji, to widzimy, że:

Wygrana	30-a Loterja	31-a Loterja
1.000.000	1	1
250.000	1	—
150.000	1	—
100.000	1	4
50.000	4	9
20.000	10	10
15.000	25	—
10.000	50	60
5.000	100	120
2.000	500	500
1.000	1000	1000
200	46116	46200
poc. 500	1000	1200
2.500	400	400
	49209	49524
pocieszenia po 50 zł.	—	18515
	49 209	68.039

Z powyższej tabelki wynika, że gracz, który za los do IV-ej klasy 31-ej Loterji płaci tę samą kwotę, jaką płacił w 30-ej Loterji, ma jednak wygranych, nie licząc wygranych 50 złotowych, więcej, niż w 30-ej Loterji.

Przyczyniło się do tego nietylko rozbicie wygranych wyższych od 100.000 zł. na wygrane po 100.000 zł., lecz także podniesienie pewnych wygranych od 200 zł. wgórę.

Niezależnie zaś od tego w 31-ej Loterji jest 18.515 wygranych po 50 złotych.

Czy te 50 zł. są wygranemi, czy też nie?

Gracz, który rozumuje, że skoro za ćwiartkę do wszystkich czterech klas zapłacił 40 zł., zaś w ostatniej klasie wygrał 10 zł., to w sumie stracił 30 zł. — jest w najzupełniejszym błędzie.

Te właśnie 18.515 losów miało być przegranych zupełnie, a wygrało cenę losu do 1-ej klasy następnej Loterji.

Może właśnie na ten los zakupiony za te 10 zł. padnie w 1-ej klasie następnej Loterji wygrana 100.000 zł.

Czy taki gracz, który na 1/4 dostanie 20.000 zł., także powie, że w przeszłej loterji przegrał? Napewno nie.

Niechże więc gracze pamiętają o tem i wyczekaniem nie psuja swoich szans.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

18 Piątek	Dziś Katedry św. Piotra Jutro Henryka Wschód słońca 7 m. 38. Zachód „ 16 m. 10.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Ostatni Ataman Ar[illegible]fienkow.
PALACE: „Młody las".
EDEN: „Taniec miłości".

DĄBROWA

ARS: „Melodje cygańskie".
BAJKA: „Viva Villa".

× **Z DZIAŁALNOŚCI RUCHOMEGO LEKTORJUM PMS W BĘDZINIE.** Po przerwie świątecznej ruchome lektorjum PMS w Będzinie wznawia swą działalność. W niedzielę dnia 20 bm. o godz. 16 w lokalu szkoły powszechnej na Grodźcu odbędą się 2 odczyty rolnicze, związane w jedną całość. W pierwszej części odczytu p. instruktor Romik mówić będzie o organizacji podmiejskiego gospodarstwa małorolnego, poczem p. inż. Żmijewski zreferuje ustawy oddłużeniowe dla drobnego rolnictwa. Odczyty te zainteresować winny szersze rzesze miejscowego społeczeństwa, a zwłaszcza bezrobotnych, noszących się z zamiarem kupna gruntu, małorolnych, drobnych ogrodników podmiejskich itp. Po skończonych prelekcjach odbędzie się dyskusja, w czasie której udzielane będą odpowiedzi na kwestje wątpliwe. Wstęp na odczyt bezpłatny.

× **BACZNOŚĆ TECHNICY BEZROBOTNI ZAGŁĘBIA DĄBR.** W dniach od 15 stycznia do 1 lutego rb. Związek techników R. P. oddział Zagłębia Dąbrowskiego przystępuje do rejestracji bezrobotnych z terenu Dąbrowy, Będzina, Sosnowca, Czeladzi, Olkusza, Zawiercia i okolic. W tym celu bezrobotni technicy proszeni są o natychmiastowe zgłaszanie się w sekretarjacie Związku Dąbrowa, ul. 3 Maja 4, w środy i soboty w godz. od 18 do 20 i w niedziele i święta w godz. od 13 do 15. Jednocześnie nadmieniamy, że w najbliższym czasie są widoki zatrudnienia bezrobotnych techników w skarbowości, kolejnictwie, przy robotach finansowanych przez Fundusz Pracy itp. W interesie więc techników leży nie zasypianie sprawy i bezzwłoczne zgłaszanie się pod wyżej wskazanym adresem, gdyż w przeciwnym razie napływające posady mogą być utracone bezpowrotnie spowodu braku zgłaszających się.

Teatr miejski w Sosnowcu

BRONISŁAW GIMPEL W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU.

Po wielkich sukcesach artystycznych w Ameryce, Australji, znakomity polski skrzypek znowu powrócił do kraju i w swojem tournee wystąpi w Sosnowcu w Teatrze Miejskim na poranku w niedzielę w dniu 20 stycznia r.b. o godz. 12 m. 15 w południe. Przyjazd Bronisława Gimpla do Sosnowca, mającego rozgłos i uznanie krytyki światowej, wzbudza wielkie zainteresowanie wśród publiczności zagłębiowskiej.

Dziś w piątek, dnia 18 bm. o godz. 20.15 przebojowa komedja muzyczna Klabunda w adaptacji W. Krzemińskiego z muzyką Freda Alwina p. t. „KARUZELA MIŁOŚCI". Komedja ta grana jest poraz pierwszy w Polsce w naszym Teatrze Miejskim. Zarówno niezwykle interesująca treść jak i cudowne melodje, składają się na piękną całość. W rolach głównych wystąpią pp. M. Gołaszewska, A. Balcerzak, I. Erwan i inni. Reżyseruje sztukę p. J. Sewicki. Nowe dekoracje projektuje dyr. Gołaszewski.

× **ZARZĄD KOŁA OZPR SOSNOWIEC ŚRÓDMIEŚCIE** podaje do ogólnej wiadomości, że lokal Związku został przeniesiony z ul. Warszawskiej 22 na ulicę Piłsudskiego 8. Posiedzenia zarządu odbywają się w środy o godz. 18.

× **WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW T-WA MUZYCZNEGO W DĄBROWIE** odbędzie się dnia 27 bm. o godz. 3 popoł. w I, a o godz. 4 w II terminie z następującym porządkiem dziennym: zagajenie, wybór przewodniczącego, asesorów i sekretarzy, odczytanie protokółu ostatniego walnego zebrania, sprawozdanie zarządu, kasowe i komisji rewizyjnej, budżet T-wa na rok 1935, uzupełniające wybory zarządu, wybory komisji rewizyjnej, wolne wnioski.

× **ZJAZD DROGISTÓW.** W Sosnowcu przy ul. Kowalskiej 2 został otwarty Polski Powszechny Związek drogistów oddział na woj. Kieleckie z następującym składem zarządu pp.: M. Reiner jako prezes, M. Jagiełłowicz — I wiceprezes, Z. Jackowski — II wiceprezes, A. Siejeński — sekretarz, L. Winogron — gospodarz, S. Moneta — skarbnik, M. Fiszfeld, A. Misiórski, J. Ordon, R. Barczyk, J. Wekselman. Jednocześnie należy zaznaczyć, że dnia 20 bm. zostaje zwołany do Sosnowca wojewódzki zjazd drogistów.

Wiec pracowników

PRZEMYSŁOWYCH W SOSNOWCU.

Na skutek ostatnich wydarzeń w przemyśle węglowym Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego, zarząd Polskiego Zw. zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu podjął akcję obronną pracowników umysłowych.

Dla szczegółowego omówienia sytuacji w przemyśle węglowym, zarząd Związku zwołuje na dzień 20 bm. godz. 10 w gmachu Związku, ul. Sienkiewicza 17 a wiec pracowniczy. Na wiecu tym poza sprawami terenowemi, omówione będą inne o charakterze ogólno-pracowniczym.

Referentami będą pp.: Stefan Gacki, sekretarz generalny Unji Związków zawodowych pracowników umysłowych w Warszawie i Kazimierz Ostrowski, sekretarz generalny PZZPP i H Rz. P. w Sosnowcu.

Zarząd PZZPP i H wzywa pracowników tak zrzeszonych jak i niezrzeszonych do przybycia na wiec.

Z życia harcerstwa.

WYSTAWA FOTOGRAFICZNA HARCERSKA.

Wzorem lat ubiegłych świetlica starszych harcerek i harcerzy hufca dąbrowskiego urządza wystawę fotograficzną prac harcerek i harcerzy Zagłębia Dąbr. i Śląska.

Świetliczanie dąbrowscy mają nadzieję, że druhny i druhowie zsolidaryzują się z nimi i licznemi pracami fot. zapełnią wystawę fotograficzną.

Za najlepsze zdjęcia przeznaczone są nagrody z fotografiki.

Prace rozmaitego formatu (powiększenia) i dowolnego tematu (najmilej widziane zdjęcia z życia harcerskiego), wykonane na materjale krajowym (np. Alfa) należy przesyłać do 20 lutego rb. na adres: 1 Zagł. druż. harcerska w Dąbrowie (na ręce dh. Puza).

Z życia „świetlicy"

WSI BOBREK.

Spoczątkiem kwietnia roku ubiegłego we wsi Bobrku gm. Niwka powstała placówka kulturalno - oświatowa Świetlica, która liczy ponad 100 członków. Na czele tej świetlicy stoi zarząd, który bez zarzutu pracuje dla dobra społeczeństwa.

To też dzięki dobrej gospodarce tego zarządu świetlica ta posiada dwa pięknie umeblowane lokale, jak również duży za sobą dorobek. Praca tej świetlicy jest podzielona na poszczególne sekcje, które dość często urządzają imprezy dochodowe. Dochód z nich przeznacza się na udekorowanie i umeblowanie lokalu tejże świetlicy.

W temże środowisku skupia się każdodziennie ponad 40 osób obojga płci, gdzie ku radości można obserwować prace chętnych ludzi. Świetlica posiada także i bibljotekę wędrowną z wydziału powiatowego, w której znajduje się ponad 80 książek.

Trzeba zaznaczyć, że staraniem członka świetlicy p. K. Mikuszewskiego została rozpoczęta praca nad instalacją oświetleniową całej wsi Bobrku, gdzie w krótkim czasie można się spodziewać dołączenia prądu przez elektrownię małobądzką.

Niechże ta praca nasza i życie świetlicowe zabłyśnie radośnie i będzie wzorem dla naszej całej wsi.

Świetliczanin ze wsi Bobrek.

× **ZARZĄD ZW. REZERWISTÓW KOŁO W DĄBROWIE GÓRN.** podaje do wiadomości członków, że termin walnego zebrania wyznaczony został na dzień 20 bm. o godz. 10 rano w lokalu własnym przy ul. Król. Jadwigi.

Rewizja taryfy towarowej

Postulaty Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu.

Od dłuższego już czasu tak na terenie Ministerstwa komunikacji, jak też Izb przemysłowo - handlowych rozważaną była **kwestja rewizji dotychczasowej taryfy towarowej.** Prace prowadzone w tej kwestji weszły ostatnio w stadjum realizacji, gdyż **Ministerstwo komunikacji zamierza już w dniu 1 kwietnia r. b. wprowadzić w życie nową taryfę.** Opracowany przez Ministerstwo w międzyczasie, przy czynnym współudziale sfer gospodarczych, projekt taryfy został przedłożony w końcu ub. r. Izbom przemysłowo - handlowym do ostatecznego zaopinjowania.

Ten projekt nowej taryfy towarowej polskich kolei państwowych w cz. II przewiduje następujący układ: zeszyt I — taryfy specjalne dla przewozów wewnętrznych na eksport i import przez suchą granicę; zeszyt II — taryfy specjalne dla eksportu i importu przez porty polskiego obszaru celnego; zeszyt III — taryfy tranzytowe; zeszyt IV — taryfy wyjątkowe.

Taryfy specjalne — według projektu — odpowiadają obecnym taryfom wyjątkowym, a taryfy wyjątkowe — obecnym taryfom aneksowym. Kryterjum odróżnienia taryfy wyjątkowej od taryfy specjalnej albo zasadniczej jest **zgóry przewidziana prowizoryczność taryfy wyjątkowej (jak obecnie taryf aneksowych).** W razie stabilizacji stosunków, które spowodowały ogłoszenie danej taryfy wyjątkowej, taryfa ta przechodzi — według projektu — do odpowiedniej grupy taryf specjalnych, w przeciwnym razie automatycznie wygasa po spełnieniu swego zadania, albo po zakończeniu czasokresu, na jaki była ustanowiona.

Zmiana ta ma na celu usunięcie obecnego stanu rzeczy, w którym większa ilość przewozów odbywa się na podstawie taryf wyjątkowych, czyli wyjątek jest regułą.

Układ ten nie nasuwa specjalnych zastrzeżeń, wobec czego Izba przemysłowo handlowa w Sosnowcu nie wysunęła zastrzeżeń co do nadesłanego jej projektu.

Natomiast w toku dalszych prac nad rewizją taryfy rozpatrywane zostały **poszczególne taryfy specjalne oraz związane z niemi „Ogólne warunki stosowania taryf wyjątkowych"**, przepisy cz. I B taryfy towarowej i cz. II, zeszyt I a, tj. przepisy dotychcza obowiązujące przy dokonywaniu przewozów na PKP.

Biorąc pod uwagę, że radykalna przebudowa taryfy towarowej polskich kolei państwowych dokonana w drugiej połowie 1929 r. wykazała już w okresie początkowym stosowania nowej taryfy, który przypadł na rok 1930, pewne braki i niedogodności, jakie trzeba było usunąć — **rewizja taryfy dokonana była poraz drugi i skorygowana taryfa zaczęła obowiązywać od dnia 1 października 1930 r.**

Od tego czasu Ministerstwo komunikacji regulowało przewozy w formie wprowadzania taryf ulgowych (aneksowych), które ostatnio obejmują blisko 90% dokonywanego obrotu przewozowego polskich kolei państwowych.

Ponieważ taryfy aneksowe równoważą częściowo niewspółmiernie wysokie przewoźne na towary, których ceny spadły w okresie ostatniego kryzysu do minimum, **wysunęła się konieczność zaliczenia niektórych taryf aneksowych do taryf stałych (specjalnych).**

Wreszcie należy zaznaczyć, że dotychczasowa taryfa przez wprowadzenie licznych uzupełnień i zmian stała się bardzo nieprzejrzysta, utrudniając niepomiernie orjentację we właściwym układzie taryf.

Z uwagi na znaczenie, jakie kwestja taryf kolejowych odgrywa dla życia gospodarczego, **Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu zajęła się opracowaniem bardzo szczegółowych wniosków i uwag w tej mierze**, na podstawie dezyderatów, przedłożonych jej przez sfery przemysłowe i handlowe województwa Kieleckiego.

Ponadto sprawa ta była przedmiotem obrad komisji komunikacyjnej Izby w dniu 19 grudnia ub. r.

Na podstawie zebranego w ten sposób materjału, Izba ujęła swe uwagi w bardzo obszernym i wyczerpującym memorjale, który przesłała następnie do Ministerstwa komunikacji.

W szczególności Izba obszerniej poruszyła kwestje **podziału taryfy na klasy wagonowe, układu poziomu klas zasadniczych tak wagonowych, jak i drobnicowych, oraz kolejowej nomenklatury towarowej.**

W dalszym ciągu Izba zgłosiła uwagi co do zmian przepisów taryfowania przesyłek w zależności od opakowania, uzależniania sposobu obliczania wysokości przewoźnego od ładowności wagonu oraz co do przepisów nadawania wagonowych przesyłek pośpiesznych.

W sprawie obliczania przewoźnego od przesyłek wagonowych, złożonych z towarów taryfowanych według różnych klas, gdy jeden z towarów jest przewożony zsypom, Izba wypowiedziała się za stosowaniem przewoźnego za rzeczywistą wagą każdego z poszczególnych towarów załadowanych do jednego wagonu, oraz **za obniżeniem z 10.000 do 5.000 kg. dotychczas stosowanej normy przy obliczaniu przewoźnego za przewóz artykułów rolnych zsypom.**

Przy dalszem nadawaniu przesyłki za nowym listem przewozowym bez przeładowywania jednak towaru, Izba wypowiedziała postulat, iż nie powinny być pobierane osobne opłaty za nowe nadanie.

W dziedzinie taryf wyjątkowych, Izba zgłosiła postulat, aby **przesyłka nadana za nowym listem przewozowym bez przeładunku mogła korzystać z taryf wyjątkowych**, o ile taryfa ta obowiązuje od i do wszystkich stacyj PKP, oraz, aby dopuszczalnem było adresowanie przesyłek do banków lub firm spedycyjnych (z uwagi na winkulację lub rembursy) mimo, że dana taryfa wyjątkowa stawia warunek korzystanie z niej wyłącznie przez imiennie lub grupowo wymienione zakłady przemysłowe.

Poza kwestją przesyłek na okaziciela wtórnika listu przewozowego, oraz dokumentów, wymaganych przy reklamacjach, Izba bardzo obszernie **potraktowała sprawę specjalnych taryf portowych, tak przy imporcie, jak też tranzycie, a** wreszcie taryf eksportowych.

Postulaty Izby co do taryf eksportowych dotyczyły następujących artykułów: skór surowych, pierza i puchu, drzewa, soli przemysłowej, rudy magnesowej, blachy cynkowej, naczyń emaljowanych, sody, szkła, przędzy i tkanin wełnianych i półwełnianych, juty, węgla kamiennego i brykietów.

Memorjał Izby został uzupełniony wykazem artykułów, podlegających obecnie taryfom aneksowym, a które winny być przeniesione do taryf stałych (wyjątkowych) oraz projektem uzupełnień do poszczególnych pozycyj nomenklatury towarowej, z uwzględnieniem ich klasyfikacji.

Wreszcie Izba wysunęła postulat obniżenia opłat za korzystanie z przedsiębiorstw i urządzeń miejskich, o ile opłaty te są wygórowane. W szczególności zniesione mają być opłaty rogatkowe, które wpływają niekorzystnie na komunikację i życie gospodarcze, wywołując liczne skargi ludności.

Sytuacja w przemyśle

Zagłębia Dąbrowskiego.

Sytuacja w przemyśle Zagłębia Dąbrowskiego uległa w ub. tygodniu dalszemu pogorszeniu.

W przemyśle węglowym poza wymówieniami w dniu 15 b.m. na kopal ni Renard 40 robotników, a o czem donosiliśmy już, Tow. Saturn zapowiada stosowanie urlopów turnusowych. W pierwszej partji zostanie wysłanych na urlop turnusowy 120 robotników kopalni „Mars".

W przemyśle metalowym nastąpiło również pogorszenie. Zakłady Hulczyńskiego w Sosnowcu zredukowały 60 robotników z wydziału metalizacji i murarskiego. Modrzejowskie Zakłady wymówiły pracę 150 robotnikom z walcowni blachy.

URUCHOMIENIE FABRYKI OLKUSZ.

Nieczynna od 6 do 12 b.m. fabryka „Olkusz" została uruchomiona. Fabryka była unieruchomiona tymczasowo spowodu spisu inwentarza oraz reperacji kotłów i turbiny. Przy robotach tych zatrudnionych było 236 robotników, pozostali zaś w liczbie około 900 pozostawali bez pracy.

Demonstracyjny strajk

spowodu kas brackich.

Jak donieśliśmy wczoraj, Centralny Związek górników proklamował na dzień wczorajszy jednodniowy strajk w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego, na znak protestu przeciwko projektowi upaństwowienia Związków zawodowych oraz w związku z nieprzybyciem dotychczas komisji ministerjalnej z Warszawy, dla zlustrowania kas brackich oraz spowodu braku rozporządzenia wykonawczego dotyczącego Kas brackich. Istotną przyczyną, która spowodowała, że strajk był względnie popularnym była sprawa kas brackich wiążącą się bezpośrednio z kieszenią robotniczą i tak mocno obciążoną różnemi obciążeniami ubezpieczeniowemi.

Strajk objął ogółem około 70 proc. górników. Na ogólną liczbę 6932 robotników, których zatrudniać miały wczoraj wszystkie kopalnie strajkowało 4765 robotników.

Całkowicie były nieczynne następujące kopalnie: Kazimierz, Juljusz Jakób, Koszelew, Jerzy, Flora i Paryż; częściowo strajkowali robotnicy kopalni Renard i Grodziec.

Na kopalniach: Helena, Reden Mars, Saturn, Lipno, Dorota i Franciszek robotnicy pracowali normalnie.

Na kopalniach: Jowisz, Wiktor i Czeladź wyznaczone były wczoraj „świętówki".

W podobnym stosunku strajk objął również popołudniową zmianę.

Strajk miał wszędzie przebieg spokojny.

O obniżenie obciążenia wsi

na rzecz samorządu.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zaleciło związkom samorządowym możliwe obniżenie obciążenia ludności wiejskiej. **Kryzys gospodarczy w silniejszym stopniu pogorszył sytuację ludności wiejskiej, aniżeli miejskiej i z tego względu, zdaniem Ministerstwa,** powinna być obniżona wysokość publicznych świadczeń pieniężnych ludności rolniczej na rzecz związków samorządowych, zwłaszcza zaś na rzecz gmin miejskich.

Obniżenie obciążenia ludności rolniczej na rzecz samorządu posiada szczególne znaczenie ze względu na akcje prorolnicza, prowadzoną przez rząd i finansowaną przez skarb państwa. Akcja ta dotychczas neutralizowana była w pewnym stopniu **skutkiem zbyt wysokich stawek ciężarów publicznych na rzecz samorządu,** co stawało się również źródłem niezdrowych i anormalnych praktyk w życiu gospodarczem (np. liczne wypadki potajemnych ubojów, odbywanie targów poza terenami targowisk, celem ominięcia nadmiernych opłat targowych t.d.).

Ministerstwo poleciło, aby **związki samorządowe przystąpiły do obniżenia danin, obciążających ludność rolnicza, gminy miejskie zaś do obniżenia**

Nieszczęśliwe wypadki

PODCZAS PRACY.

Onegdaj podczas pracy w podziemiach kopalni Saturn uległ wypadkowi maszynista, 41-letni Jan Zarada, zamieszkały na kolonji Saturn. Zarada doznał złamania lewej nogi oraz ogólnych obrażeń. Przewieziono go na kurację do szpitala.

Inny podobny wypadek wydarzył się w tych dniach na kopalni Jowisz. Wypadkowi uległ robotnik Paweł Dunaj ze wsi Ossy, doznając złamania prawej nogi. Dunaja przewieziono na kurację do szpitala w Czeladzi.

× **ZARZĄD SEKCJI REŻYSERÓW** przy Związku teatrów chórów i orkiestr ludowych pow. Będzińskiego w Dąbrowie Górn. zawiadamia, że miesięczne zebranie członków sekcji reżyserów odbędzie się w sobotę 19 bm. o godz. 18 w lokalu szkoły im. Kopernika w Dąbrowie. Na zebraniu tem zarząd wydawać będzie świadectwa uczestnikom teatralnego kursu reżyserskiego. Opłata za świadectwo 50 gr. Ze względu na ważność spraw pożądana jest obecność wszystkich członków sekcji reżyserów.

× **BAL GÓRNICZY.** Bratnia Pomoc uczniów państwowej szkoły górniczej i hutniczej w Dąbrowie Górniczej urządza w sobotę dnia 26 bm. o godz. 20.30 „Bal górniczy" z tradycyjnym kotyljonem w salach Resursy w Dąbrowie, na który zaprasza absolwentów i sympatyków wyżej wymienionej szkoły. Zainteresowani mogą zgłaszać się po zaproszenia do Bratniej Pomocy.

× **ZABAWA KARNAWAŁOWA.** Sejmik przy państw. sem. naucz. męsk. w Sosnowcu urządza w sobotę dnia 19 bm. wielką zabawę karnawałową. W programie: konkurs walca, walc z balonikami i wiele innych niespodzianek dla gości. Orkiestra doborowa. Bufet obficie zaopatrzony. Wejście za zaproszeniami. Wstęp: panie i panowie 1.50 zł. Zaproszenia można otrzymać w seminarjum. Początek o godz. 20.

× **WIECZOREK TANECZNY.** Sekcja rozrywkowa Domu ludowego w Sosnowcu urządza w niedzielę dnia 20 bm. w sali własnej przy ul. Jasnej 26 wieczorek taneczny dla członków oraz wprowadzonych gości. Początek o godz. 7 wiecz.

× **OMAL NIE GROŹNY POŻAR.** Wczoraj o godz. 6 wieczorem w Sosnowcu przy ul. Narutowicza 20 w budce, zamieszkałej przez Jana Wójcikiewicza powstał ogień na skutek zapalenia się od piecyka żelaznego ściany drewnianej. Przybyła straż ogniowa miejska pożar ugasiła w zarodku. Zaznaczyć należy, że gdyby nie szybka akcja ratownicza powstały ogień mógł spowodować olbrzymi pożar, bowiem w sąsiedztwie znajduje się wiele straganów drewnianych.

OFIARY

W dowód uprzejmego podziękowania za złożone mi życzenia w dniu 16 bm. przez współpracowników sekretarjatu P.Z.Z.P.P. i H. Rz. P. w Sosnowcu składam złotych 20.— (dwadzieścia) na pawilon przeciwgruźliczny w Sosnowcu, uważając wskazaną akcję za wszechmiar godną poparcia. Włodzimierz Grunwald.

Goście i Gospodarz zebrani w lokalu P. Pietrzaka w Dąbrowie Górniczej podczas transmisji koncertu Jana Kiepury dn. 14 b.m. na Muzeum Narodowe w Krakowie zł. 15 (piętnaście).

PROGRAM RADJOWY

PIĄTEK 18 STYCZNIA 1935 R.

6.45 — Audycja poranna. 7.50 — Koncert reklamowy. 11.57 — Sygnał czasu, hejnał. 12.03 — Wiadomości meteorologiczne. 12.10 Koncert zespołu salonowego Pawła Rynasa. 12.45 — „Emigrantki" — odczyt p. Jeminy Rowińskiej. 13.05 — D. c. koncertu zesp. P. Rynasa. 15.30 — Wiadomości o eksporcie polskim. 15.35 — Cedula giełdy zbożowo-towarowej. 15.45 — „Godzina wspomnień" — audycja miłych starych melodyj i lekkich piosenek. 16.45 — Audycja dla chorych w opr. ks. Rękasa. 17.15 — Recital skrzypcowy Marji Marco. 17.50 — „O.D.R. tworzą nowego człowieka" — wygł. mgr. Paweł Musioł. 18.00 — „O czem wielu rodziców zapomina lub zgoła nie wie" — wygł. prof. Alfred Jesionowski. 18.15 — W. A. Mozart: Kwartet smyczkowy C-dur w wykonaniu Budapeszteńskiego Kwartetu kameralnego (płyty). 18.45 — „Łowy dawniej i dziś" — wygł. prof. Janusz Domaniewski. 19.00 — Recital śpiewaczy Ireny Cywińskiej. 19.20 — Pogadanka aktualna. 19.30 — Piosenki w wyk. chóru Juranda (płyty). 19.50 — Wiadomości sportowe. 20.00 — „Jak spędzić święto?" 20.05 — Pogadankę muzyczną wygł. prof. Roman Chojnacki. 20.015 — Koncert symfoniczny z Filharmonji warszawskiej. W przerwie: „Jak pracujemy w Polsce". 22.30 — Recytacje poezyj. 22.40 — Koncert reklamowy. 23.00 — Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotn. 23.05 — Skrzynka francuska.

KRONIKA ZAWIERCIA

Kino „STELLA": Od wieczora do północy.

× KONFERENCJA KAPŁANÓW W ZAWIERCIU. Z inicjatywy wyższych władz kościelnych w tych dniach odbyło się w Zawierciu zgromadzenie księży z całego powiatu Zawierciańskiego z trzech dekanatów, tj. zawierciańskiego, żareckiego i sączowskiego przy udziale 30 księży w obecności generalnego wikarjusza djecezji częstochowskiej ks. prałata Zimniaka z Częstochowy oraz zawierciańskiego proboszcza ks. prałata Fr. Zientary. Na konferencji tej odbył się kurs instrukcyjny z zakresu działalności Akcji Katolickiej i trwał od godz. 10 rano do 5 popoł. z przerwą obiadową. Na kursie tym wygłosili referaty: ks. Sobczyński, dyr. Akcji Katolickiej, ks. prałat Zimniak oraz prof. Jędrzejewski z Warszawy. Podobne kursy odbyły się również w innych miastach Polski.

× PROGRAM POŚWIĘCENIA SZKOŁY W PORĘBIE. Jak już pisaliśmy, w niedzielę dnia 20 bm. nastąpi poświęcenie i oddanie do użytku publicznego nowowybudowanej szkoły powszechnej w Porębie. Program uroczystości jest następujący: godz. 11 uroczyste nabożeństwo w miejscowym kościele parafjalnym, g. 12 — poświęcenie gmachu szkolnego oraz popisy dzieci szkolnych. Po poświęceniu nastąpi śniadanie dla osób zaproszonych w klubie urzędniczym. Prezesem komitetu budowy szkoły jest p. Stanisław Holenderski. Na uroczystość tę mają przybyć również przedstawiciele kuratorjum.

× O POMOC DLA OCHRONKI. Istniejąca od 25 lat w Zawierciu ochronka spełnia swe szczytne zadania, dzięki Tow. opieki nad dziećmi, z p. Piaskowską, zasłużoną działaczką społeczną na czele, które czuwa nad rozwojem ochronki. Ostatnio, spowodu ogólnego zubożenia, ochronka znajduje się w trudnych warunkach i niezbędna jest pomoc społeczeństwa. Sądzić należy, że za przykładem fabryki szkła, która pospieszyła pierwsza z ofiarą pójdą również inne zakłady oraz zamożniejsze osoby. Ofiary można składać na ręce p. Piaskowskiej lub w filji K. Z. (3 Maja 29).

× Z ŻYCIA STRAŻY POŻARNEJ T.A.Z. W ub. wtorek odbyło się w sali Domu ludowego T.A.Z. w Zawierciu zebranie drużyn odkażających, sanitarnych i przeciwpożarowych fabryki T.A.Z. w obecności dyr. S. Wesołowskiego, dyr. Z. Banachiewiczowej, E. Wochtmana, starszego instruktora straży pożarnych pow. Zawierciańskiego i instruktora LOPP K. Brzozowskiego. Do zebranych przemawiali: dyr. Banachiewiczowa, dyr. Wesołowski oraz p. Wochtman. Zebranie powyższe miało na celu przegląd drużyn fabrycznych.

TAMIZA PRZYBIERA.

Długotrwałe i obfite deszcze, jakie padały w Anglji spowodowały podniesienie się poziomu wody na Tamizie, tak, że obszary przybrzeżne zostały w zupełności zalane. Na zdjęciu widać barjerę, dzielącą w zwyczajnych warunkach koryto rzeki od bulwaru, stojącego obecnie pod wodą. Dwóch chłopców, nie bacząc na możliwość zimnej kąpieli przechodzi po barjerze wzdłuż bulwaru.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Rośnie fala upadłości.

Dość często wskazuje się, jako na jeden z dowodów poprawy w naszych stosunkach gospodarczych, na fakt zmniejszenia się liczby upadłości. Tak więc w noworocznych numerach omawiających sytuację gospodarczą i dalsze horoskopy, zwracano uwagę na fakt, że w roku 1934 liczba upadłości była już o 20 proc. niższa niż w roku 1933.

Atoli dane za miesiące jesienne **poczynając od października, dowodzą czegoś wręcz przeciwnego.** W październiku bowiem i listopadzie zanotowano w roku 1933 w całej Polsce 32 upadłości, w tychże samych zaś miesiącach roku zeszłego 41 czyli prawie o 30 proc. więcej.

Sytuacja zatem ostatnio znowu się wybitnie pogarsza.

Pogorszenie to występuje szczególnie silnie w Małopolsce, naogół zaś dotyczy **zakładów handlowych,** których upadłości wynosiły w tych 2 miesiącach w roku ostatnim 19, w poprzednim zaś 10.

Jeśli chodzi o konstrukcję prawną upadających firm, to **zmniejszyła się bardzo znacznie ilość upadłych spółdzielni** (z 14 do 5), natomiast więcej mamy obecnie upadłości spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (6 zamiast poprzednio 1), zwykłych spółek firmowych (8 zam. 6) i firm jednoosobowych (21 zamiast poprzednich 10).

Kronika gospodarcza.

NIE BĘDZIE STABILIZACJI FUNTA I DOLARA. W związku z posiedzeniem rady nadzorczej Bank wypłat międzynarodowych zaznaczył gubernator Banku Angielskiego, Norman, że niema wogóle mowy o stabilizacji funta i dolara na podstawie obecnej.

O WSTRZYMANIU PROTOKÓŁÓW KARNYCH. Ze względu na ogólną sytuację gospodarczą — znaczna ilość przedsiębiorstw zarówno handlowych jak i przemysłowych. zmuszona jest wykupywać świadectwa przemysłowe dopiero w styczniu b.r. Wobec powyższego, Związek Izb przemysłowo - handlowych zwrócił się do Ministerstwa skarbu z prośbą o wydanie okólnika, polecającego podległym władzom skarbowym zaniechanie wdrażania dochodzeń karnych w wypadkach, gdy świadectwo przemysłowe zostało wykupione w terminie do dnia 1 lutego b.r.

PIENIĘŻNA

Dewizy: Belgja 123.80. Gdańsk 172.84. Holandja 358.10. Londyn 25.96. Nowy Jork 5.31 i trzy czw. Nowy Jork (kabel) 5.32¼. Paryż 34.93½. Praga 22.12. Szwajcarja 171.44. Włochy 45.29. Berlin 212.50

Obroty dewizami średnie Tendencja dla dewiz niejednolita. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5.30. Rubel złoty 4.58 i trzy czw. — 4.58½. Dolar złoty 8.91. 1 gram czystego złota 5.9244. W obrotach prywatnych marki niemieckie (banknoty) 197.50—197. W obrotach prywatnych funty angielskie (banknoty) 25.78.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. budowlana 46.75; 7 proc. poż. stabilizacyjna 72.00 71.75 (odcinki po 500 dol) 72.25 (w proc.): 4 proc. państwowa poż. premjowa dolarowa 53.15; 5 proc. konwersyjna 66.00—6[illegible] proc. poż. dolarowa 75.75—75.550 (w proc.). 5 proc poż. kolejowa konwersyjna 61.00.

Akcje: Bank Polski 98.00—97.75: Lilpop 10.30; Rudzki 2.70; Starachowice 13.75.

Były sekretarz generalny partji faszystowskiej, Roberto Farinacci, który od 5-ciu lat usunął się z Rady stronnictwa, został do niej ponownie powołany specjalnym dekretem Mussoliniego.

KRONIKA OLKUSZA

× NOWY KOMITET DOŻYWIANIA DZIECI. Przy nieczynnej cementowni „Klucze" pod Olkuszem powstał komitet dożywiania dzieci bezrobotnych. Zarząd komitetu stanowią pp.: dyr. K. Wegelius. A. Żelawski i kierownik szkoły powsz. Kośmider. Dożywianie dzieci finansuje dyrekcja cementowni i częściowo w produktach pow. komitet F. P. w Olkuszu. Dotychczas korzysta z dożywiania przeszło 30 dzieci.

× OPŁATEK. Związek podof. rezerwy w Olkuszu urządza w dniu 19 bm. we własnym lokalu opłatek dla swoich członków z rodzinami i sympatyków.

× BAL. Stow. rzemieślników i kupców w Olkuszu urządza w dniu jutrzejszym bal rzemieślniczo - kupiecki w lokalu rest. „Zacisze". Jest to od niepamiętnych czasów pierwszy bal kupców i rzemieślników.

× PO DWÓCH TYGODNIACH ZAMELDOWAŁ O KRADZIEŻY. W dniu 30 grudnia r. ub. podczas tłoku w sklepie tytoniowym „Raptusa" w Olkuszu, jakiś sprawca wyciągnął z kieszeni mieszkańcowi wsi Michałówka, gm. Jangrot, Jakóbowi Gongolowi 30 zł. gotówką i kartę poborową PKU z Miechowa. Pomimo natychmiastowego zauważenia braku pieniędzy, chłopek zdecydował się zameldować o kradzieży dopiero po 2 tygodniach i to na posterunku w Jangrocie.

× SKAZANY ZA PRZYPADKOWE ZABÓJSTWO DZIECKA. W swoim czasie obszernie donosiliśmy o wypadku zastrzelenia małoletniej Zofji Cieśla w Będkowicach, gm. Cianowice przez Michała Leśniaka, miejscowego gospodarza wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią. Sąd okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu skazał Leśniaka na rok więzienia z zawieszeniem na 3 lata.

Z CAŁEJ POLSKI

NIEBYWAŁY WANDALIZM

Na terenie szkoły powszechnej w Seroczynie Siedleckiem znajduje się miejsce, na którem w czasie powstania styczniowego Moskale stracili księdza Wawrzyńca Lewandowskiego, proboszcza parafji Seroczyn. Ks. Lewandowski za czynny udział w powstaniu został powieszony dnia 13 lipca 1864 r. Po odzyskaniu niepodległości Polski dla oddania hołdu pamięci kapłana-patrjoty usypano z ziemi nagrobek w miejscu, gdzie zginął i gdzie według tradycji był pochowany ks. Lewandowski. Dziesięć lat temu odnowiono krzyż. W dni krzyżowe i w święta narodowe odbywają się procesje do krzyża przy grobie. Dwa lata temu kierownikiem szkoły w Seroczynie został mianowany p. Anatol Jamiński, członek Legjonu Młodych skrajnie lewicowego odłamu. Jamiński rozkopał nagrobek śp. ks. Lewandowskiego i całą mogiłę zrównał z ziemią. Kurja biskupia podlaska otrzymała w tej sprawie zażalenie ze strony parafjan i na polecenie ks. biskupa Przeździeckiego przeprowadziła dochodzenie, które w całej rozciągłości potwierdziło fakt zniszczenia mogiły kapłana-powstańca przez p. Jamińskiego.

Niewątpliwie tym skandalem zajmą się władze miarodajne.

NIE SAMOBÓJSTWO LECZ TRAGICZNY WYPADEK

Tragiczna śmierć łódzkiego działacza sanacyjnego i radnego BB ppłk. Stanisława Waławskiego, o której donosiliśmy, została do pewnego stopnia wyjaśniona. Zwłoki ppłk. Waławskiego znaleziono w mieszkaniu jednego z jego przyjaciół. Obok niego leżały zwłoki młodej dziewczyny. Wyjaśniło się, że ppłk. Waławski przed śmiercią wypożyczył od swego przyjaciela pokój na parę godzin i miał się w nim spotkać z pewną kobietą. W pokoju tym znajdował się mały piecyk gazowy, a choć z niego wydobywał się czad, ani ppłk. Waławski ani owa kobieta, opróżniwszy przedtem do połowy butelkę z koniakiem, nie zauważyli tego.

W ostatniej chwili ppłk. Waławski prawdopodobnie usiłował ratować się i czołgał się w stronę łazienki, u drzwi której stracił przytomność. Tam też zaskoczyła go śmierć.

WITOLD ZECHENTER

Kamienna kronika średniowiecza.

Toruń - miasto przeszłości.

Toruń — to stary, nadwiślański gród, kryjący w sobie świętość i świetność przeszłości.

Ulice pulsują nowem, wzmożonem życiem, życiem dnia dzisiejszego, lecz ruch ten i gwar oprawiony jest w czarujące ramy przeszłości, w mury, dyszące pamiątkami wieków, splecionych w nieprzerwany łańcuch dni.

Całą potęgę dawnej kamiennej twierdzy widać najlepiej z przeciwległego, lewego brzegu ogromnej, burzliwej, nierzadko pianami na czubach fal pokrywającej się Wisły. Odbija ona w sobie najpiękniejszą panoramę miasta. Nad las masztów, kominów okrętowych, żagli, słupów ładownych berlinek, stojących w porcie lub przejeżdżających z wrzawą sygnałów, wyrasta ku niebu gąszcz kamienny. Oplecione twardym musem świetnie utrzymanych do dziś starych murów obronnych, najeżonych basztami, kwitną powagą i mocą stare wieżyce świątyń, ratusza, zręby wysokich gmachów.

Grozą dziwną przejmuje ta panorama, gdy patrzy się na nią w noc, usianą gwiazdami. Wisła wiedy jest czarna i jest przepaścią szumiącą na wichrze, lecącym od morza — a kształty gmachów rosną nad nią jak upiorne zjawiska...

Przepiękne są stare świątynie Torunia: św. Jan, św. Jakób i Panna Marja.

Św. Jan wyrasta z ulicy Żeglarskiej. Jest to niekształtny olbrzym. Wysoka jego wieża tonie w równie wysokich nawach. Wygląda to tak, jakby te wieki, które ryły na jego skroniach zręby starości, przygarbiły go i wtłoczyły w ziemię. Niema w nim nic ze zwykłej strzelistości kościelnej. Jest zgrzybiałość czasu. Jest wyraz męki ziemi. I jest w tem piękno ogromne.

Rok 1250 jest rokiem położenia fundamentów tego kościoła. Wewnątrz — mnóstwo pamiątek z przeminionych dni. Epitafjum Jana Olbrachta, gdzie spoczywa serce jego. Najstarszy portret Mikołaja Kopernika. Ołtarze i sprzęty kościelne ze średniowiecza, obrazy al fresco z dawnych stuleci, nagrobki, rzeźby...

Stanisław Przybyszewski nazwał ten kościół „kamienną kroniką średniowiecza", chociaż nazwę tę słusznie zastosować można do całego Torunia.

Najpiękniej wygląda św. Jan w nocy, gdy prosto, surowo wcina się w czerń nieba, a długi cień spływa po misternie wywnękowanym frontonie. Wtedy wydaje się, jakby kościół modlił się wprost niebu rozgwieżdżonemu...

Tam, kędy płynie pieśń gwiazd lazurowa,
Wznosisz się, kędy głos ludzki usycha,
Z mroków ulicy, co cieniem oddycha
I cieniem żyje i w cieniu się chowa...
I pijesz boskość z gwiezdnego kielicha.
Więc cię otacza mgła seledynowa
I w tej koronie gwiazd jakby królowa
Stoisz świątynio potężna a cicha...
Lecz gdy ty w bożym kąpiesz się błękicie
U stóp twych marny byt i nędzne życie,
U stóp twych ludzkie serca bólem płoną..
Więc koronując się gwiezdnemi blaski,
Dla udręczonych dusz ślesz stygmat łaski,
Ukojeń dziwnych tulisz je zasłoną...

Św. Jakób — to pod każdym względem przeciwieństwo św. Jana. Jest on gotycką modlitwą ku słońcu. Smukłością linij rośnie strzeliście, nadziemsko. Ta świątynia jest cała lotem w gwiazdy. Każdy jej załom rwie się w górę wyrazem czystego gotyku. Dwie wieże kierują się lotem, zrośnięte ze sobą, rozdzielone dopiero u samych szczytów.

Ballady wieków okrywa cię szata,
Lat przeszłych pną się po tobie powoje —
Dumnego trwania wziąwszy na się zbroję,
Zmierzasz, gdzie prószy gwiaździsta sonata
Gotyckich skrzydeł uczuwszy zawoje,
Dusza po twojej strzelistości wzlata,
By tam spoglądać, kędy ty znad świata
Spoglądasz, wieże wydźwignąwszy swoje.
Twe bratnie wieże, pomniki przeszłości,
Dziwną legendą mówią z wysokości,
Bo wyniesione nad ziemską marnotę,
Niebiańskich blasków dostąpiwszy szczytu,
Mogą w krainie słońca i błękitu
Tonąć, gdzie gwiazdy królują im złote...

Na rynku starym, a raczej w głębi jego i przy przecznicy, wznosi się olbrzymia świątynia N. M. Panny, zbudowana w połowie 14 wieku. Ogromna nawa nie posiada wieży, tylko trzy małe wieżyczki. Czyni to niespodziewane wrażenie.

Wewnątrz — jak i wewnątrz św. Jakóba, który także w 14 wieku został wzniesiony — wiele pamiątek. Malowidła, rzeźby i grobowce.

Rynek staromiejski wygląda przecudnie. Pełny jest starych fantastycznych kamienic, nieraz o dwu tylko oknach frontu, a na parę pięter wysokich. Pośrodku wznosi się dostojny ratusz z przepiękną wieżą, zbudowaną w połowie 13 wieku.

Ratusz ten jest prawdziwą epopeją głazu. Może najwidoczniej z całego Torunia w tej wieży ratuszowej zamknięta jest przeszłość. Wieża ta ileż już wieków czuwała jako wartownica polskiego miasta, narażonego wciąż na grabież krzyżacką, które tyle przecierpiało potem...

W dziedzińcu ratusza, w obramieniach starożytności, stoi posążek flisaka, grającego na skrzypcach, a wokół niego bronzowe żaby z otwartych w zasłuchaniu gęb leją wodę srebrzystą w basen fontanny. Piękny jest ten posążek niemo grającego flisaka.

Grasz dziwną piosenkę... W to pogodne rano.
Co prószy słońca jaśnią uśmiechniętą,
Na skrzypkach swoich grasz piosnkę zaklętą
Niedosłyszalną, w sobie zasłuchaną...
Czy chcesz w niej wygrać jasne istnień święto
Niewidnych tonów melodją nieznaną,
Czy czarodziejskich wyznań uczuć wiano
Ku życiu temu, które ci odjęto?
Czy może chwalisz w tej dziwnej piosence
To, że nie zniżasz się ku życia męce,
Śniąc tylko swego niebytu bukiety?
W promieni słońca omdlałości słabej
O grajku, tylko słuchają cię — żaby
I pieśń czująca twą — dusza poety...

Stare Miasto w swym odrębnym stylu nie przypomina ani starego Krakowa, ani starej Warszawy. Kamienice z fantazją dawnej architektury łączą ekonomję miejsca. Każda prawie ulica, schodząca nad Wisłę, kończy się bramą w baszcie, będącej częścią starych obronnych murów.

Opodal starych murów wznosi się fantastyczna Krzywa Wieża, o której prawi legenda, że za karę za swe grzechy zbudować ją miał jakiś występny zakonnik.

W innej części murów występują pamiątki krzyżackie. Znajdujemy tam ruiny potężnego zamku krzyżackiego, zbudowanego w połowie 13 w.

Zaczarowane koło krwi i winy
Zahacza tępem ramieniem zapłaty —
Dzisiaj tu cisza: mech i polne kwiaty,
Dzisiaj niemocne, bezsilne ruiny...
Grozą zmierzwiałe lat otwórzmy kraty:
Zamek cień rzuca na Wisły nurt siny
I na przenicne Pomorza dziedziny,
Cień straszny, krwawy minionemi laty...
Dzisiaj tu cisza... Słońce mury kruszy...
Mury — w nich tli się czarny wydech duszy,
Tli się jad zimny, jak miecz bezlitosny...
A czas w tej smutnej królujący głuszy,
O każdą chwilę minioną zazdrosny,
Sypie na zamek lata... zimy... wiosny...

Stare ulice miasta pełne są wielu innych pamiątek. Znajdujemy przy nich średniowieczne olbrzymie spichrze kamienne o bogato rzeźbionych bramach, domy, rzeźbione koło okien, dom, w którym urodził się Kopernik, wspaniały pałac biskupi...

Uważam Toruń za jedno z najpiękniejszych miast polskich i naprawdę godne zwiedzenia. Pragnąłbym, by ten artykuł, w którym pozwoliłem sobie także przypomnieć me stare sonety toruńskie sprzed dziesięciu lat, zachęcił wielu do zwiedzenia Torunia i do przeczytania choćby kilku kart w tej kamiennej kronice średniowiecza.

WYPOCZYNEK WŚRÓD GÓR.

Widok ze szczytu wspaniałego masywu górskiego Silvetta, leżącego na pograniczu austrjacko-szwajcarskiem.

Narciarski pociąg popularny NA TURBACZ.

Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Krakowie przy współpracy Towarzystwa krzewienia narciarstwa uruchamia na niedzielę, 20 b.m. pociąg popularny pod hasłem zdobywania „Odznaki górskiej P.Z.N.". Pociąg wyruszy z Krakowa w sobotę 19 o godz. 22.05 do Nowego Targu, skąd uczestnicy przejdą na nartach przez Turbacz do Rabki, gdzie będzie na nich oczekiwać pociąg. Odjazd spowrotem z Rabki nastąpi o godz. 18.10, przyjazd zaś do Krakowa o godz. 22.

Pociąg popularny złożony będzie z wagonów przystosowanych do spania tak, że każdy z uczestników będzie mógł spędzić noc z soboty na niedzielę wygodnie w pociągu, mając do swojej dyspozycji miejsce leżące. Dla wygody uczestników będzie dołączony do pociągu wagon restauracyjny, który wydawać będzie śniadania.

Wycieczka na Turbacz, prowadzona przez przewodników Polskiego Związku narciarskiego, punktowana jest dla Odznaki górskiej PZN. Pociąg niedzielny jest pierwszym z serji pociągów popularnych, urządzanych pod hasłem zdobywania Odznaki górskiej. Dla uczestników z poza Krakowa istnieją dogodne możliwości dojazdowe do pociągu i spowrotem.

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

9

— Słyszałem tylko raz jeden. Możliwe, że krzyczała wcześniej, kiedy ja spałem.

— Czy panna Wirska w chwili gdy pan ją spotkał wychodzącą z pokoju panieński, była tylko w bieliźnie, czy też miała coś więcej na sobie?

— Była w różowym szlafroku — odparł Bączek bez wahania.

— I to pan zdołał zauważyć pociemku?...

— Nie pociemku, gdyż wówczas zapaliłem zapałkę. I jeszcze coś ważniejszego wówczas zauważyłem: Panna Wirska wybiegając, upuściła w korytarzu jakiś dość ciężki przedmiot. Podniosłem go, przekonywując się, że jest to marmurowy przycisk, który zawsze spoczywał na biurku w pokoju panny Haliny. Schowałem go u siebie i mogę zaraz przynieść... — ofiarował się skwapliwie, widząc jakie wrażenie ta wiadomość zrobiła na Bolańskim, a zwłaszcza na Młotockim i młodym aspirancie.

— Proszę przynieść ten przedmiot! — zgodził się sędzia śledczy.

Bączek skłonił się i szybko wyszedł z pokoju.

W gabinecie przez kilkanaście sekund trwało głuche milczenie. Przerwał je wreszcie Bolański rzucona mimochodem uwaga:

— Jak obecnie już wnoszę sprawa nie będzie zbyt trudną do rozwiązania a całkiem się wyjaśni po wyciągnięciu zeznań od panny Wirskiej. Wówczas łatwo znajdziemy prawdziwego mordercę. Przypuszczam, że jest nim.... — nie dokończył, gdyż drzwi lekko skrzypnęły i do pokoju wsunął się cicho młody lokaj trzymając w ręku marmurowy przycisk.

— Oto jest, panie sędzio... — rzekł, kładąc na stole ciężki, szlifowany w prostopadłościan, czarny kamień.

Sędzia obejrzał go uważnie, poczem zważywszy kilkakrotnie w ręku, oddał go Młotockiemu.

— Więc ten przycisk wyleciał z ręki Haliny Wirskiej? — pragnął raz jeszcze upewnić się sędzia Bolański.

— Tak jest! — potwierdził krótko lokaj.

— A teraz jeszcze jedno mam dla pana pytanie — rzekł sędzia po małej przerwie, potrzebnej na zapalenie nowego papierosa. — Pan w swem opowiadaniu wyraził przypuszczenie, że druty telefonu musiały być odcięte. Na czem pan to opiera?

— Centrala się nie zgłaszała, a nigdy prawie nie było tego wypadku — odparł Bączek po chwili wahania.

— I pan to zaraz odgadł.... To doprawdy ciekawe, bo śledztwo pańskie domysły potwierdziło. Lecz jak to wytłumaczyć, że druty są odcięte tuż przy izolatorach, obok pańskiego okna. Dosięgnąć je tylko można z okna pana pokoju...

— Na to, doprawdy trudno mi dać odpowiedź — rzekł lokaj z widocznem zażenowaniem. — W każdym razie, mój pokój bywa zawsze otwarty i każdy może tam wejść niespostrzeżenie...

— Mianowicie, kto taki? — nastawał Bolański.

— Każdy, kto w domu mieszka, a nawet obcy, gdy drzwi z dworu otwarte. Zresztą nie mogę wiedzieć....

— Kiedy po raz ostatni telefon był używany?

— Tego nie wiem, gdyż z chwilą powrotu pana z Gdyni, byłem zajęty w ogrodzie aż do zmroku. Wieczorem tego dnia już nie byłem w gabinecie.

— Dziękuję! — rzekł Bolański. — A teraz może nam pan opowie o stosunkach panujących w tym domu. Jak słyszałem, dość dawno pan tu jest zatrudniony.

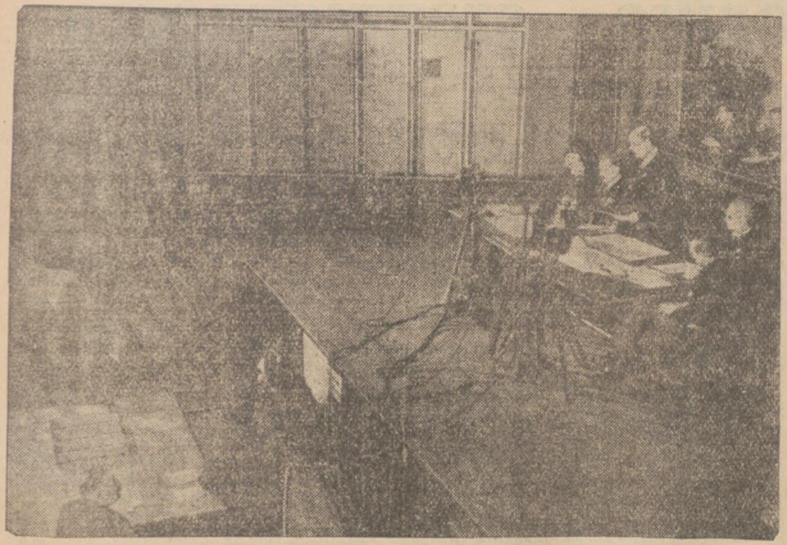
— Pięć lat — wtrącił pośpiesznie Bączek.

— No więc.... Przez ten czas dużo pan mógł zaobserwować. Chodzi mi przedewszystkiem o stosunek domowników do ś. p. Danuty. Mam na myśli jej ojca, pannę Wirską i służbę.

— Co do mnie, to w najlepszej zgodzie byłem z panienką. Nie bywało wypadku, by jakiekolwiek nieporozumienie między nami powstało, chociaż znam ją od dziecka. Odnosiłem się do niej zawsze bardzo serdecznie i nawzajem tak samo byłem przez pannę Danutę traktowany. No, a już pan dyrektor nic oprócz córki nie widział. Po stracie żony pracował tylko dla niej, czego dowodem, że nie dalej jak wczoraj, sprowadził notarjusza, z którym już odbył wstępne formalności, celem zapisania całego majątku jedynaczce, pomimo że sam cieszy się jaknajlepszem zdrowiem, a córka ledwie skończyła piętnastą wiosnę. Dzisiaj miano tę sprawę załatwić ostatecznie...

(D. c. n.)

ECHA PLEBISCYTU W SAARZE.

Prezydent komisji plebiscytowej, Szwed Rhode (stoi przy stole) dokonał otwarcia czynności komisji, liczącej oddane podczas plebiscytu głosy. Przy stole siedzi reszta członków Komisji.

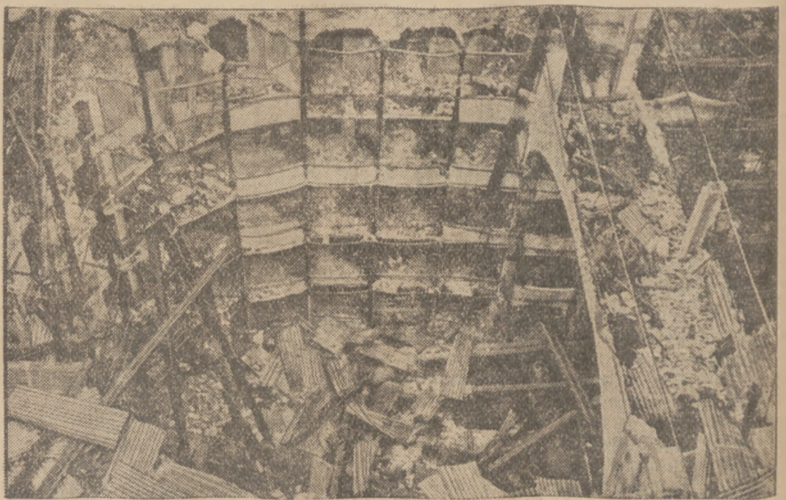
W domu „Wartburg" w Saarbruecken odbywało się, przy poszczególnych stolikach, liczenie głosów z całego terenu plebiscytowego.

DROBNE OGŁOSZENIA

W Warszawie wyleczono TRĘDOWATĄ

Szpital św. Łazarza w Warszawie opuściła chora na trąd, Praskowja Kulkow. Orzeczenie lekarskie głosi, że „czynnych objawów trądu nie stwierdzono i oznak zaraźliwości niema".

Stwierdzenie trądu u Praskowji Kulkowej, mieszkanki Częstochowy, wywołało w swoim czasie silne wrażenie w polskim świecie lekarskim. Trąd, jak ustalono w śledztwie, był zawleczony z Kaukazu, gdzie Kulkowa zamieszkiwała podczas wojny. Chorą umieszczono w szpitalu św. Łazarza w zupełnem odosobnieniu. W zdrowiu Kulkowej następowały dość często wahania. W okresach, kiedy polepszenie nie ulegało wątpliwości, chora korzystała z kilkunastomiesięcznych urlopów. Ostatni jej powrót do szpitala nastąpił 8 października ub. r. Teraz, wobec wyleczenia choroby, pacjentka wyjechała do Częstochowy, gdzie mieszka jej rodzina.

POŻAR TEATRU W NEAPOLU.
Widok wnętrza Teatru Nuovo w Neapolu, który padł pastwą pożaru. Teatr ten zbudowany został w roku 1724 przez słynnego architekta Vaccaro.

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7. Rękopisów redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia. Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73. Będzin, Małachowskiego 7. — Grodziec, Będzińska. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 29.

WYDAWCA i REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI